

POLITIET

Politidirektoratet
Pb 8051 Dep
0031 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
201105065

Dato
30.03.2012

30.03.12 11:21

Høring – politiregisterforskriften del 2

Innledning – om politiregisterlov og forskrift

Det vises til høring vedr siste del av forlag til politiregisterforskriften.

Første del av forskriftene var på høring i juni 2011. Politiregisterloven er forutsatt satt i kraft 1. juli, og det er således gitt uttrykk for et betydelig tidspress for å få ferdigstilt forskriften.

Oslo politidistrikt legger til grunn at dagens regelverk vedrørende håndtering av politiets systemer ikke er tilpasset den digitale tidsalder, og at det er heller ikke er tilstrekkelige rammer og veiledning rundt sider av vår håndtering av informasjon. Det er snart 10 år siden politiregisterutvalget påpekte det samme, og fremla forslag til en ny lov. Likevel ble ikke saken behandlet av departementet før i Ot.prp. 108 (2008-2009). Ny politiregisterlov ble vedtatt etter dette, og nå skal forskriftsverket vedtas – nærmest i rekordtempo. I utgangspunktet synes det som om lov og forskrift skal tre i kraft 1. juli. Forskriften er også blitt lagt ut til høring i to omganger, slik at sammenheng og helhet ikke har kunnet blitt vurdert. Det er derfor vanskelig å bidra med et høringssvar som er tilstrekkelig gjennomarbeidet og har god kvalitet – og er nyttig. Det synes klart å fremgå av departementets høringsbrev at tempoet er det viktigste, og høringsrunden fremstår et stykke på vei som en formalitet. Bl.a. er det opplyst at høringssvar som er innkommet etter fristen ”ikke vil bli hensyntatt”.

Oslo politidistrikt ser flere uheldige sider av hastverket med å få vedtatt loven.

I tillegg til at lite er klart i forhold til kompetanse, systemer og rutiner, er det sett fra Oslo politidistrikts side et problem at regelverket – som er meget omfattende og regulerer de fleste sider av politiets virksomhet – blir til i en setting hvor det er mangel på diskusjoner og hvor kunnskap om politiets virksomhet er begrenset. Slik vil det nødvendigvis være for alle – ”politi” er verken entydig eller rommer de samme behov og problemstillinger, slik at mens Oslo politidistrikt har god kjennskap til en del av de problemstillinger som knytter seg til vår virksomhet, vil vi ha mindre kjennskap til andre politietaters oppgaver og

Oslo politidistrikt

91 Strategisk Stab, besøk: Grønlandsleiret 44, 0190 OSLO
Post: Postboks 8101 Dep, 0032 OSLO
Tlf: 22 66 90 50 Faks: 22 66 87 01

Org. nr.: 961398142
Postgiro: 7694.05.08319

oppgaveløsning. Det er heller ikke slik at noen få i et politidistrikt vil ha oversikt og innsikt i alle sider av de problemstillinger som regelverket reiser. Høringsfristene har vært slik at det ikke har vært mulig å få til en prosess som vil sikre gode og brede vurderinger og påpeking av viktige problemstillinger. Slik regelverket er blitt – og blitt til – ville det etter Oslo politidistrikts oppfatning vært hensiktsmessig om man valgte å bruke mer tid på dette, og utviklet regler i fellesskap med mange aktører fra flere instanser. At departementet signaliserer at listen for endringer av forskriften vil være lav om ting viser seg ”umulig” i virkelighet, berettiger likevel ikke at man setter i verk et regelverk som har flere negative konsekvenser for politiet, og som også vil være umulig å etterkomme på kort sikt.

Det er vanskelig å se for seg at lov og forskrift ikke vil bety at mange årsverk vil medgå til kontormessige rutiner og oppfølging. Regelverket oppstiller mange krav til det som nå fremstår som et ganske betydelig byråkrati med meldinger i mange retninger, om bemyndigelser, underretninger, opplæringskrav nesten uansett uten hvilket faktisk behov det er for opplæring. For eksempel skal innsynsanmodninger i registre behandles i to runder i førsteinstans: Politidistriktet skal gi sin vurdering av saken, før den behandlingsansvarlige (gjørne Kripos) skal fatte sin beslutning. Det oppstilles meget detaljerte saksbehandlingsregler, krav til retting, sperring og sletting – og redegjørelser for det meste man foretar seg i registrene. Det kanskje mest krevende er at en gruppe ansatte i politiet ikke lenger kan bruke sine dataverktøy på samme måte som før og gjøre sine egne undersøkelser for å fatte sine forvaltningsmessige vedtak, men må henvende seg til noen andre i politiet og be om de samme opplysningene utleveres dem. Det igjen vil utløse krav nedtegning av hvilken informasjon som er overlevert osv. Det er åpenbart at loven og forskriftene vil medføre at mye politiresurser vil bli brukt til håndtering av lovens mange ulike krav. Hvor mange årsverk som vil medgå er likevel umulig å gjette på. Politiet har selv sagt ikke noen innvendinger til at slike regler etableres, men vil likevel påpeke at den meget etterspurte varen ”tilgjengelig politi” åpenbart vil bli redusert.

Når det i høringsbrevet angis at forskriften ikke vil ha andre administrative og økonomiske konsekvenser enn det som følger av loven, er det vanskelig å være helt enig. Mange vesentlige spørsmål ble ”utsatt” til forskriften.

Politiregisterforskriften med forskrifter har et meget betydelig omfang, og er blitt et regelverk for noen få eksperter – men er likevel langt på vei forutsatt brukt, iaktatt og overholdt av førstelinjetjenesten i politiet. Som et hjertesukk anføres gjerne at vårt høringssvar antakelig gir uttrykk for misforståelser, viktige poenger er oversett – men er likevel utarbeidet av det nærmeste politidistriktet har av relevante ”eksperter”. Regelverket er meget krevende!

Vi ser det slik at innføring av regelverket må medføre omfattende opplæring og nedfelling av rutiner og prosedyrer – også opp mot samarbeidspartnere. Det er ingen kompetanse å ta av i politidistriktene til å gjennomføre denne opplæringen, som etter vårt syn haster – og som for så vidt *også* vil tære på polititidene.

Det mangler også systemer som kan håndtere de krav som regelverket pålegger oss. Det er ikke mulig pr i dag å sperre, slette, logge osv i flere av våre systemer.

Oslo politidistrikt er bekymret for hvilken virkning det foreslåtte regelverket vil ha for kriminalitetsbekjempelsen – også utover det ressurstapet som vil komme. Vi er bekymret for slette- og sperrekravene og de strenge reglene som gjelder for å hva man kan bruke

sperret informasjon til. Vi kan for eksempel heller ikke forstå at det er ønskelig å begrense gjenbruk av enkelte typer informasjon som trafikkdata. Ønsker virkelig lovgiver – som pålegger politiet å etablere stadig flere nasjonale etterforskningsgrupper og samarbeidsfora – at det ikke skal være mulig å se om overgriper kan ha noen sammenheng med andre uoppklarte saker? Vi oppfatter det slik at med forslaget til forskrift vedrørende trafikkdata at en sak som ”Lommemannsaken” ikke ville ha blitt oppklart med det nye regelverket, siden man ikke kan lete i andre saker etter fellestrekk og sammenligninger mv. Er dette til samfunnets beste? Uten at Oslo politidistrikt har greid å undersøke dette noe videre, synes det som om Norge igjen skal skaffe seg et regelverk som gjør oss flinkest i klassen – i alle fall personvernklassen, om ikke kriminalitetsbekjempelsesklassen.

Vi er engstelige for at politiet vil lide et omdømmetap og tap av tillit – både fordi vi må omdisponere ressurser, fordi vi nødvendigvis vil gjøre mange feil – og fordi vi i noen sammenhenger vil fremstå som inkompetente – vi greier ikke å oppklare saker, gjøre rede for forhold som ligger noen tid tilbake osv, og vi vil øke vår saksbehandlingstid pga rutiner som for de fleste vil fremstå som uforståelige. Vi vil også trolig begå en rekke formalovertreddelser av politiregisterloven med forskrifter, som jo er svært uheldig.

Etter Oslo politidistrikts oppfatning er det umulig å tenke seg at lov og forskrift kan settes i kraft med en gang og samtidig - og allerede fra sommeren. Som nevnt over vil det verken være tilstrekkelig kompetanse, rutiner eller personell som kan håndtere dette på en tilstrekkelig god måte, og datatekniske løsninger. Om man holder fast ved at forskriften MÅ forberedes og saksbehandles slik det har vært fremholdt så langt, er det helt nødvendig å benytte den åpningen som er gitt i forhold til en gradvis ikraftsettelse av forskriftsverket.

Vi vil også forutsette at departementet har en meget aktiv og lyttende holdning til de forslag til endringer som kommer i denne høringsrunden, men ikke minst når regelverket blir tatt i bruk – og problemstillingene blir synliggjort bedre. For ordens skyld understrekes også at vårt hørings svar ikke tar mål av seg til å være dekkende – det vil være forhold som tid og plass ikke tillater å gå nærmere inn på nå. Oslo politidistrikt mener derfor at det vil være behov for en relativt snart evaluering og gjennomgang av regelverket når dette har trådt i kraft.

Noen generelle bemerkninger om forskriften:

Oslo politidistrikt har tidligere anmodet departementet om å gjøre bestemmelsene kjønnsnøytrale, jf for eksempel. § 1-3. ”Tjenestemann” er et uttrykk som ikke lenger brukes i politiet – og som heller ikke er tilstrekkelig spesifikt. ”Tjenestemann” i tjenestemannslovens forstand er enhver ansatt i vid forstand. I politiet og i politiets regelverk er en polititjenesteperson en person med politimyndighet (som *kan* være sivilt tilsatte – fra revisorer til arrestforvarere). Ansatte i politiet kan være ”ansatte i politiet” – og rommer et stort antall yrkesgrupper. Vi vil komme tilbake til dette senere i tilknytning til enkelte bestemmelser. Uansett hvordan man ser på begrepsbruken, er det vår oppfatning at man ikke kan vedta et regelverk i 2012 som ikke er kjønnsnøytralt. Det fremstår som litt uklart at til tross for at dette er påpekt flere ganger ovenfor departementet, er det fortsatt bare ”menn” som er omfattet av regelverket.

Forskriften varierer mellom å være svært detaljert (angir hvor politidistriktets personvernrådsgiver skal være plassert organisasjonsmessig), og svært generell og overordnet. (”Opplysninger kan bare utleveres til land som har en tilfredsstillende personvernlovgivning”).

Regelverket er som nevnt over meget komplisert – både på grunn av omfanget, kompleksiteten i begrepsbruk og regler, men også fordi det later til at forskriftsteksten ofte ikke kan forstås slik ordlyden for en ”alminnelig” leser fremstår. For å forstå og bruke lovverket riktig, er det tilsynelatende nødvendig med inngående kjennskap til regler, drøftelser og presiseringer som finnes andre steder. Oslo politidistrikt har dessverre ingen god løsning på hvordan dette skal odnes, men ser at dette er en meget relevant problemstilling. Selv for erfarne politijurister er det vanskelig å finne frem til en sikker konklusjon på hvordan konkrete og dagligdagse spørsmål tilknyttet registerinformasjon skal løses.

De enkelte bestemmelser:

Del 3: Tilgang, utlevering og taushetsplikt

Kap. 8 - Tilgang til opplysninger

- § 8-1 – hvem kan gis tilgang (rett til direkte søk)

Av politiregisterloven § 21 følger at ”ansatte i politiet og påtalemyndigheten kan gis tilgang (rett til direkte søk) til opplysninger, eller opplysninger kan på annen måte gjøres tilgjengelig for dem, i den utstrekning det er et tjenestemessig behov (..)”.

Dette er videreført i forskriften § 8-1, hvor det følger at ”Tilgang til opplysninger kan kun gis til ansatte i politi, påtalemyndigheten, Justisdepartementet og Politidirektoratet. Tilgang til andre enn de organer som er nevnt i bestemmelsens første ledd kan kun gis dersom det er hjemlet i lov eller i forskrift gitt i medhold av lov”.

Oslo politidistrikt har flere ganger pekt på at kravet om at man skal være ”ansatt” i politiet – og endog hva som skal anses for å være ”politi” er for strengt, og vil være negativt for kriminalitetsbekjempelse/forebygging. Loven må etter vår oppfatning justeres. Siden det allerede er foreslåtte endringer for så vidt gjelder politiregisterloven, synes dette ikke spesielt komplisert.

Konsekvensen av den snevre forståelsen er at politiet mister verdifulle samarbeidsplattformer, eller må bruke tid på å ”manuelt” overlevere informasjon til faste samarbeidspartene. For det første er det flere aktører som har sin faste arbeidsplass i politiet, på Politihuset eller politistasjonene osv – men som ikke er ansatt der. Et eksempel er barnevernskonsulentene, som kommunen lønner, men som arbeider på politistasjonene. De arbeider i team med forebyggendetjenesten, og er helt uunnværlige der. At disse ikke skal ha tilgang til de systemer som er arbeidsverktøyet synes som et meget stort tilbakeskritt på flere måter. Tilsvarende er det tolltjenestepersoner som til daglig jobber ved etterretningsavsnittet i et eget samarbeidsprosjekt Politi Toll Oslo, som har pågått i mange år, og som er svært fruktbart. Vi har samarbeidsprosjekter med for eksempel Skatteetaten, som har sine ansatte på en daglig basis i politiet, traineeprojekter osv. For at det skal være noen vits i en slik ordning, synes det åpenbart at registertilgang må kunne gis (her er Indicia sentral). Vi har ansatte som i lang tid har arbeidet ved et tjenestested i politidistriktet, men som er leid inn fra andre selskaper. Det er ikke ansatt i Oslo politidistrikt, men utfører tjenester og arbeid for oss, jf politilovens angivelse av taushetspliktens rekkevidde i § 24. Det er ingen grunn til å tro at samarbeid og utveksling av personell blir mindre – snarere er dette en hensiktsmessig måte å løse våre oppgaver på, og også påkrevet for å innhente nødvendig ekspertise.

Andre eksempler med eksterne samarbeidspartnere er ledere for oppfølgingsteam i barnevernet, som vil være ansatte i Konfliktrådet, og vil ha behov for tilgang til arbeidsplattformen ”Forebyggende”, som nå er en del av Indicia, og rommer bekymringssamtaler, oppfølgingssamtaler mv.

I tillegg har Oslo politidistrikt flere ganger tatt opp problemstillingen vedr namsfogden i Oslo. Namsfogdene i Norge er en politi/lensmannsbetjent eller en sivilt ansatt tilknyttet et lensmannskontor/politistasjon. Som den eneste namsfogden i Norge er imidlertid namsfogden i Oslo ikke underlagt noe politidistrikt, men hører administrativt direkte under POD. Namsfogden er mao i ”politifamilien”, men er likevel et selvstendig organ. Vi har tidligere gitt uttrykk for at:

”Namsfogden i Oslo utfører ca 60 000 tvangsforretninger pr år, mange av dem skjer ved at namsfogden reiser hjem til de saksøkte i forbindelse med utkastelser, henting av bil eller andre ubetalte løsøreartikler mv. Namsfogden har også ansvar for de sivile forkynningene i Oslo. Dette arbeidet er til tider krevende, og namsfogdene opplever til tider farlige og truende situasjoner. Politiet har derfor bistått namsfogden med informasjon om personer som namsmannen skal oppsøke, slik at namsfogden kan treffe nødvendige forholdsregler, herunder å anmode om politibistand. Dette tar mye ressurser fra politiets operasjonssentral, som besvarer henvendelsene. Å søke i politiregistre før avholdelse av namsforretninger ute, gjøres ikke av namsmessige grunner, men for å ivareta personalets sikkerhet – mao et politimessig formål. I alle andre distrikter vil de politiansatte som skal utføre namsforretninger kunne søke selv – og ordningen som politiregisterforskriften legger opp til tilsier vel at når lensmannsbetjent X skal ut i namsforretning, må han henvende seg til lensmannsbetjent Y for å be han om bistand til å sjekke register for å vurdere om det noen fare knyttet til oppdraget. Dette synes ikke særlig realistisk. For namsfogden i Oslo sin del ivaretas behovet ved at namsfogden i Oslo kontakter Oslo politidistrikt, og opptar verdifull tid med å gjennomgå de saker namsfogden skal ha, slik at namsfogden kan vurdere om det er behov for politibistand. (...) Etter vår oppfatning må dette være minst like uproblematisk [å åpne for direkte søk for bestemte funksjoner hos namsfogden] som å gjøre loven gjeldende for politiets sambandsmenn, som ikke engang administrativt sorterer under politiet (men UD).”

- § 8-2 Til hvilke formål kan tilgang gis

Det fremgår at tilgang kun kan gis til ”politimessige formål”. Politiets forvaltningsmessige oppgaver – for eksempel utlendingssaker, pass, førerkort, bevilling osv. er ikke definert som politimessig formål, jf politiregisterloven § 2 nr. 13a). Det er i henhold til regelverket altså ikke noe i veien for at alle ansatte i Oslo politidistrikt har direkte tilgang, så lenge formålet med tilgangen er ”politimessig”. Om ansatte med sivile gjøremål skal undersøke om ulike krav til vandel mv er oppfylt for å få en tillatelse etter for eksempel utlendingsloven, kan de ikke bruke de politisystemene som nå benyttes. De er isteden henvist til å anmode om utlevering av opplysninger etter § 9-5, som inkluderer relativt rigide saksbehandlingsrutiner i kap. 11. (Det er gjort unntak i del 11 for noen få registre, som STRASAK, men ikke SSP osv). Situasjonen er altså at noen ansatte i politiet må be andre ansatte i politiet om å redegjøre for dem slik at de er i stand til å gjøre jobben sin – og være avhengig av at det er kjennskap til hvilke opplysninger den som spør har bruk for. Deretter må den ”politiet” som utleverer informasjonen registrere hva som er utlevert osv, jf kap 11. Dette vil naturlig nok kunne forårsake et sammenbrudd i den allerede krevende ressursmessige situasjonen for eksempel når det gjelder utlendingsforvaltningen, og også sette krav til ressurser til ”utleveringsbetjenter”. Vi må kunne regne med at saksbehandlingstiden for alle

tillatelser mv skyte i været. De få unntakene i del 11 er ikke dekkende for behovene som de sivile gjøremålene har. Synspunktet må formentlig også forstås slik at ansatte med sivile gjøremål (som godt kan være polititjenestepersoner) ikke kan legge informasjon inn i disse systemene, men må få andre til å gjøre det for seg. I en tid hvor krav om informasjonsflyt ikke minst rettes mot politiet, er det vanskelig å se dette som noe fremskritt for noen. Politiet sliter allerede med å utføre tjenester på for eksempel utlendingsfeltet raskt nok, og kritiseres stadig for saksbehandlingstiden. I Norge har vi en ordning med offentlige tillatelser og forvaltningsmessige gjøremål som andre land ikke har – de er hos oss lagt til politiet. Det synes vanskelig å skulle gi plass for et regelverk som er tilpasset helt andre land og systemer. Det vises for øvrig til merknader i tilknytning til § 9-5 og kap. 11.

For ordens skyld vil vi gjerne få gi et inntrykk av hvilket omfang vi snakker om av disse lovpålagte oppgavene – som altså vil utløse krav om anmodninger om informasjon, utlevering av informasjon og registreringer av utlevert informasjon gjelder følgende tall for Oslo politidistrikt i 2011:

Passkontoret i Oslo utsteder ca. 80000 pass i året og alle disse vandelssjekkes før innvilgelse av søknad. Oslo utsteder ca. 30000 politiattester i året og alle vandelssjekkes før utstedelse av politiattest. I tillegg får vi lister fra Domstoladministrasjonen/Oslo kommune for å sjekke meddommere - ca. 3000 personer året.

Oslo politidistrikt har ca. 3500 søknader om erverv av våpen i året og alle vandelssjekkes før søknad behandles. I tillegg vandelssjekkes alle innbrakte med tanke på tilbakekall av våpenkort med bakgrunn i vandel/psykisk syke – dette utgjør ca. 1000 personer i året.

Oslo politidistrikt vandelssjekker alle ansatte vektere i vaktelskaper hvert år og med hovedsete i Oslo - ca. 8000 personer per år. Alle som søker brukthandel vandelssjekkes - ca. 150 i året. Vi uttaler oss i skjenkesaker til Oslo kommune, Næringsetaten og vandelssjekker ca. 3-4 personer per søknad - totalt søk på personer er ca. 8000 per år.

Det gjennomføres ca 400 søk på personer som søker om å jobbe som ordensvakt. I forbindelse med førerkortsøknader mv utføres ca 33000 vandelssjekker pr år. Endelig skal det opplyses at utlendingsavsnittet gjennomfører over 60 000 søk på personer i forbindelse med utlendinger som søker ulike tillatelser mv.

Dette gir ca 230 000 søk pr år, som må skal omfattes av helt andre rutiner, og hvor flere involveres i nye og ”ekstra” rutinetrikk, og hvor saksbehandlingen ikke er ”sømløs”, men må inndeles i flere stadier hvor saken må legges vekk og tas frem igjen. Dette medfører et meget stort antall årsverk. 15 minutter ekstra behandlingstid pr søk er et forsiktig anslag. Dette utgjør mange hundre årsverk!

Etter Oslo politidistrikts oppfatning knytter denne ”ulykken” seg til at det innføres et skille mellom politiets ”politimessige oppgaver” og politiet som forvaltningsvirksomhet. Dette er ordningen i andre land, hvor det er et slikt skille – i Norge har vi alltid hatt sivile gjøremål i politiet.

Håndhevingen av reguleringslovgivningen i forvaltningen bygger på et tosporet system; forvaltningens håndheving i tilsynssporet, politiet og påtalemyndighetens håndheving i straffesporet. Utlendingslovgivningen er et godt eksempel her.

Generelt i forvaltningen, er reglene i tilsynssporet i stor grad utformet for å forebygge, ikke for å straffe. Som eksempel kan det vises til formålsbestemmelsen i utlendingsloven § 1 ”Loven skal gi grunnlag for regulering av og kontroll med inn- og utreise, og utlendingers opphold i riket, i samsvar med norsk innvandringspolitikk og internasjonale forpliktelser.” Aktiv kriminalitetsbekjempelse, deriblant å hindre ulovlig innvandring, skal foregå over hele landet som en del av politiets ordinære virksomhet. Grenseoverskridende kriminalitet er et økende problem. Utlendinger som oppholder seg i landet med ukjent bakgrunn og identitet, og utlendinger som ikke forlater landet til tross for pålegg om dette utgjør en sikkerhetsrisiko.

Forebyggende virksomhet i begrepets konkrete og snevre betydning har solid forankring som en alminnelig tjenesteplikt i norsk politipraksis. Dette gjelder innenfor både kriminalitetsbekjempelsen og ordenshåndhevelsen. Kriminalitetsbildet påvirkes av at verden har blitt mer globalisert. Kriminaliteten bærer i økende grad preg av å være internasjonal. Rask behandling av straffesaker f.eks sammen med effektiv bruk av hjemlene for utvisning i utlendingslovgivningen vil kunne forebygge og redusere kriminalitet. Utvisningsinstituttet har lange tradisjoner, se utlendingslovens forarbeider Ot.prp. Nr 75 (2006 - 2007) s. 288. *”..i Norge har utvisningsinstituttet lange tradisjoner, blant annet av hensyn til å beskytte samfunnet mot personer som kan utgjøre en samfunnsfare, og for å bidra til respekt for norske lover og regler.”*

Det er også i denne sammenhengen viktig å vise til at en utlending ikke behøver å være straffet i Norge, eller å begå straffbare handlinger, men kan utvises fra Norge for straffbare forhold begått i utlandet, jf. utlendingsloven §§ 66-68. Utvisning innebærer et innreiseforbud, og brudd på innreiseforbudet er straffbart etter straffeloven § 342.

For hver straffesak som gjelder en utlending, opprettes det samtidig et forvaltningsspor - et spørsmål om utvisning. Brudd på utlendingslovgivningen kan også ende opp i straffesak, samt andre forvaltningssanksjoner som følger av utlendingslovgivningen.

Som nevnt innledningsvis er reglene i tilsynssporet generelt i forvaltningen i stor grad utformet for å forebygge. I forhold til migrasjonskriminalitet gjør det seg særlig gjeldende.

Skillet mellom politiets ”politimeslige oppgaver”, og politiet som forvaltningsvirksomhet kan rent praktisk ikke være så tydelig som forskriften legger opp til, og for å stå stødig, hender det at man må ha en fot i hvert spor samtidig.

Oslo politidistrikt vil innstendig be om at loven endres. Det er vanskelig å se at det kan kreves at Norge skal innføre et regelverk som er basert på en helt annen ordning. En tilpasning av lovens anvendelsesområde som begrunnes i at vi har en annen ordning enn andre land må være mer enn akseptabelt. Oslo politidistrikt oppfatter det slik dette kan lovgiver gjøre uten å handle i strid med Eus regelverk.

- §8-4 Kvalifikasjoner og bemyndigelse

Det beskrives et betydelig byråkrati for å holde orden på ”bemyndigelser”. Det synes åpenbart hensiktsmessig å ha regler for hvem som til enhver tid har tilgang til hvilke systemer. At den behandlingsansvarlige – KRIPOS – skal vite *hvorfor* en konkret ansatt ikke lenger skal ha tilgang, synes ikke heldig. Dette kan utspringe i personlige vanskeligheter, eller igangsatt etterforskning osv, og må være arbeidsgivers kunnskap, med mindre den aktuelle ansatte bestrider sin tap av tilgang osv.

Kap. 9 – utlevering av opplysninger til andre ("til andre" synes å ha blitt borte i forskriftens overskrift).

- § 9-2 Utlevering av opplysninger for å avverge lovbrudd
- § 9-3 Utlevering av opplysninger for å forebygge lovbrudd

For avvergende virksomhet kan det utleveres informasjon dersom politi og påtalemyndighet innehar konkret og troverdig informasjon som tilsier at et lovbrudd vil bli begått innen forholdsvis kort tid, og at utlevering er nødvendig for å avverge den straffbare handlingen.

Oslo politidistrikt har for disse bestemmelsene tidligere anført at:

For forebyggende virksomhet gjelder at det kan utleveres opplysninger til andre offentlige organer dersom det er nødvendig, og politiet har "objektive holdepunkter for at lovbrudd av en viss alvorlighet vil bli begått", og til private dersom politiet anser det som "strengt nødvendig" for å forebygge lovbruddet.

Slik jeg ser det, er prl. § 27 i forskriften blitt gjenstand for en ganske rik flora av oppdeling og begreper. Loven skiller mellom private og offentlige aktører, men i virkeligheten er et absolutt skille vanskelig å stille opp – ikke minst fordi mange "private" aktører er nesten-offentlige – som NGO'er, firmaer som leverer tjenester til det offentlige som barnevernsinstitusjoner, og det som fremstår som offentlige aksjeselskaper, store firmaer osv. Kanskje forskriften kunne gi mer veiledning på dette punktet?

Videre er det slik at begrepene avvergende og forebyggende virksomhet i begrenset utstrekning er definert (heller ikke i prl § 27 er det noen god definisjon). Det er ikke letthåndterlige størrelser. I lovverket for øvrig er disse begrepene brukt litt forskjellig. I politiloven er ikke "avverging" definert eller angitt som politioppgave overhodet (jf § 2), men pol. § 7 har som særskilt hjemmel at politiet skal "avverge" lovbrudd. Forøvrig er det lagt til grunn at pol. § 7 handler om tiltak i "avvergende" øyemed. I lovens §§ 17d til f er det angitt hvilke tvangsmidler PST kan benytte i "forebyggende øyemed". Strprl. § 226 angir at formålet med etterforskningen bl.a er å "avverge straffbare handlinger", og §§ 222d angir at politiet kan benyttetvangsmidler for å avverge alvorlig kriminalitet. §§222 a- c omhandler tiltak som settes inn for å forhindre kriminalitet, men som ikke er betegnet som verken avvergende eller forebyggende. Slikt sett kan det vises til at politiet i lovsammenheng kan "avverge", mens PST har anledning til å "forebygge". Likevel er "forebygging" sentralt i politiets arbeid, og et begrep som brukes ofte i ulike sammenhenger. I forskriften § 9-3 forklares forebygging med at et "lovbrudd av en viss alvorlighet vil bli begått", som jeg mener er å legge listen ganske høyt i forhold til regelverket for øvrig.

Slik vi ser dette, er det fortsatt gyldige innvendinger.

- § 9-4 Utlevering av opplysninger for andre politimessige formål enn kriminalitetsbekjempelse.

Oslo politidistrikt har merket seg Datatilsynets synspunkter slik det fremgår i motivene til forskriften om at "andre politimessige formål er mindre viktige formål enn kriminalitetsbekjempelse". JD reserverer seg ikke mot denne forståelsen, men viser til at "ordenstjeneste" er å anse som "andre politimessige formål". I loven er ordenstjeneste å anse som en del av politiets kriminalitetsbekjempende virksomhet, jf § 2 nr 13a. Det er tidligere gitt uttrykk for fra vår side:

Som angitt over, er pol. § 2 nr 13 gitt en uheldig utforming – etter min mening – idet ”politimessig forhold” er gitt to inndelinger: a) politiets kriminalitetsbekjempende virksomhet, herunder etterforskning, forebyggende arbeid og ordenstjeneste, og b) politiets service- og bistandsfunksjon samt føring av vaktjournaler. Loven er vedtatt, og forskriften vil ikke endre på loven. Men etter min mening er det rart og uheldig at politiets virksomhet, som i all tid har bestått av to likeverdige elementer: Kriminalitetsbekjempelse og ordenshåndhevelse, som også kommer til uttrykk gjennom ulike spor og regelsett (RA og POD, strprl og politilov), skal blandes sammen til ”kriminalitetsbekjempelse” – som også får en mulig uheldig konsekvens slik § 5 nr er formulert. For denne bestemmelsen kunne det vært hensiktsmessig at ”ordenshåndhevelse” hadde vært en del av § 2 nr 13 b.

- § 9-5 Utlevering av opplysninger til politiets forvaltningsvirksomhet og sivile gjøremål. (flere forvaltningsområder??)

Det vises til merknader som er fremsatt i tilknytning til kap 8 foran. Å generelt frata mange ansatte i politiet som driver med sivile gjøremål sine arbeidsverktøy, og isteden iverksette et stort byråkrati for å gi de samme ansatte tilgang til de samme opplysningene, bare på en mer komplisert og tidkrevende måte, fremstår etter Oslo politidistrikts oppfatning som svært uheldig, for å si det forsiktig. I tillegg til de tidsmessige aspekter dette vil ha, er det også kvalitetsmessige. Den som ber om utleveringen er eksperten – den som skal utlevere må enten ta med alt, eller gjøre et utvalg basert på liten eller ingen kjennskap til de behov som motiverer utleveringsanmodningen. At § 11-3 åpner for at informasjon kan utleveres via SMS gjør det verken mer forståelig eller hensiktsmessig...

Som et minimum må alle de registre som brukes ved utføring av politiets forvaltningsmessige oppgaver åpnes for direkte søk, som angitt i forskriftens § 53-7 (PO). Pr nå er det altfor få. Eksempelvis *må* vandel undersøkes i mange utlendingssaker – og verken reaksjonsregister (SSP) eller etterlysningsregister (ELYS) gir tilgang for forvaltningsmessige formål. Dette er rett og slett vanskelig å leve med.

Vedrørende forvaltningsområder, kan det opplyses at Oslo politidistrikt på forvaltningssiden har ansvar for utlendingssaker, politiattester, pass, ordensvakter, vaktelskaper, våpen, førerkort, brukthandel og skjenkesaker. Det gjøres oppslag i politiets systemer på alle områdene, jf også det som er redegjort for i tilknytning til pkt. 8-2.

- § 9-6 – utlevering til offentlige organer.
Bestemmelsen lister opp en rekke organer som kan få utlevert opplysninger. Det fremgår at listen ikke er uttømmende. Det er spesifikt nevnt at det kan utleveres opplysninger til ”helseforetak for ivaretagelse av opplysninger etter lov om helsepersonell” (nr. 3). Dette er ikke nødvendigvis det mest praktiske. Det er å utlevere opplysninger til helseforetak og andre behandlere i medhold av lov om psykisk helsevern. Sel om listen ikke er uttømmende - skal den positive angivelsen av den i denne sammenhengen mindre viktige helsepersonelloven forstås slik at lov om psykisk helsevern likevel ikke er med?

Det er en problemstilling at svært mange av de som ber om informasjon ikke er å anse som ”offentlige organer”, heller ikke ”helseforetak”, men er private leger og psykologer i spesialisthelsetjenesten. De kan likevel neppe anses som ”private”, jf § 9-7. Oslo politidistrikt stiller spørsmål ved om man tenke seg at hele bestemmelsen er unødvendig – i og med at listen uansett ikke er uttømmende. For øvrig vises det også til arbeidsgruppen om informasjonsflyt mellom politiet og fengselsstyret – oppnevnt av Justisdepartementet. Her ble det laget en del konkrete føringer og anvisninger, jf også rundskriv G-3/2005.

- § 9-8 – Utlevering av opplysninger til allmennheten i straffesak

Oslo politidistrikt har tidligere påpekt problemstillinger som knytter seg til de mange bilder av gjerningsmenn vi har, gjerne tatt med overvåkingskamera. Reglene vedr offentliggjøring av slike bilder har vært omdiskutert tidligere, uten noen klar regelforankring.

Problemstillingen gjelder personer som er filmet mens de begår straffbare handlinger, de er helt ukjente for politiet, men hvor vi mest sannsynlig hadde fått kjennskap til identitet om vi hadde lagt ut bilder tilgjengelig for allmennheten. Dette er meget praktiske problemstillinger for politiet. Hver eneste dag får vi informasjon om straffbare handlinger, med gode bilder av gjerningspersonen, uten at vi har noen mulighet for å finne identitet – uten hjelp fra publikum. Vi legger nå til grunn at bruk av bilder er regulert og kan benyttes på den beskrevne måten for å oppnå oppklaring av saker.

For så vidt gjelder de spørsmål som er reist i tilknytning til offentliggjøring av dommer og forelegg, vil Oslo politidistrikt anføre at etter vår oppfatning er den gjeldende regulering god. Vi ser det slik at den grunnleggende svakheten ved departementets innvending er at de bare ser på belastningen for siktede ved offentliggjøringen. At handlingene er alvorlige, taler jo nettopp for at det blir offentlighet omkring avgjørelsene. Ført helt ut, vil vel departementets argumentasjon innebære at jo alvorligere handlingen er, dess mindre grunn er det til å utnytte straffens avskrekkende virkning, samt å bygge opp under den evne straffeforfølgningen har til å underbygge den sosiale ro. Det er neppe noen tvil om at det er belastende for den tiltalte moren i Alvdalsaken å få dommen omtalt i media, men skulle man av den grunn legge begrensninger på offentliggjøringen? Her er departementets syn etter vår oppfatning preget av et ensporet personvern hensyn. I forholdsmessighetsvurderingen som de viser til, inngår jo nettopp at man skal veie de ulike hensyn mot hverandre, og ikke legge ganske ensidig vekt på ett.

- § 9-9 Utlevering av opplysninger til utlandet.

Her pålegges politiet å vurdere om mottakerland har tilfredsstilte personvernlovgiving. Dette er umulig å gjøre, politiet kan ikke innstå for verken det ene eller andre. Må det foretas en slik vurdering, må departementet utarbeide en liste over land som anses ikke å ha tilfredsstillende lovgivning.

Kap. 10 - Underrettingsplikt

Oslo politidistrikt legger til grunn at dette kapittelet – som er hentet fra påtaleinstruksen – bare gjelder informasjon fra *straffesaker*. Bør dette presiseres? Vi ser at kapittelet burde ha vært revidert, påtaleinstruksens bestemmelser er gamle, men forstår at dette ikke har vært prioritert fra departementets side nå. Mange av bestemmelsene er nokså upraktiske og følges ikke, jf for eksempel underretning til ”flaggstatens konsul” osv. Muligens er det bedre å knappe vesentlig ned på disse punktene, og heller rundskrivfeste dem – gjerne i et rundskriv fra riksadvokaten?

- § 10-3 er ikke en ny bestemmelse, men det synes likevel uheldig at underrettingsplikten kun gjelder når mistanken retter seg mot noen ”barnet bor sammen med”.
- § 10-6 – vi har ingen klare oppfatninger om bestemmelsen bør opprettholdes eller ikke,

men den må uansett endres slik at det ikke er den ”nærmeste leder” som underrettes, men etatslederen.

Vi er usikre på om § 10-6 siste ledd har noen nødvendig plass, jf også forslaget til forskrift § 38-1.

- § 10-10 underretning til militære myndigheter er nok en praktisk bestemmelse, men begrenses til å underrette om pågrepelse eller ”settes i fengslig forvaring for en ordensforstyrrelse”. Med det siste må formentlig menes innbringelse etter politilovens § 8 og 9 – og dette bør kanskje kunne sies direkte? Veien til celle i etterkant av en ordensforstyrrelser er ikke lang i Oslo, men det er enkelt å se for seg at i andre deler av landet med betydelig lengre avstander må politiet i større grad ty til inngrep som bortvisning og hjemkjøring mv – slik at samme adferd som i Oslo og de større byene ville ledet til innbringelse og underretning, i landdistriktene ikke ville ha samme konsekvens – og dermed lede til en usaklig forskjellsbehandling i forhold til militære myndigheter.
- § 10-11 forutsetter at en ”utskrivingspliktig” har kommet under ”straffeforfølgning” for at det kan gis underretning til militær myndighet vedr forhold av betydning for utdeling av militært våpen. Etter vår oppfatning bør det også være en adgang til å melde om det er andre forhold.
- § 10-12 Underretning til KRIPOS. Her fremgår det at politiet skal sende underretning om ”Beslutning om utsettelse av straffullbyrding, eller om overføring av fullbyrdingen til utlandet”. Etter Oslo politidistrikts oppfatning kan det være hensiktsmessig at det står *soningsoverføring* til utlandet istedenfor.
- § 10-14 Underretning til utlendingsmyndighetene når det foreligger straffbare forhold som kan ha betydning for behandling av sak om beskyttelse. Oslo politidistrikt er noe undrende til at påtaleinstruksens § 5-13 skal erstattes av politiregisterforskriftens § 10-14, som kun gir adgang til å informere utlendingsmyndighetene når det tas ut siktelse mot en utlending som har *søkt beskyttelse*.

Påtaleinstruksens § 5-13 er hjemmelen som brukes for å utlevere vandelsopplysninger til Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda i forbindelse med forberedelse av søknader om permanent oppholdstillatelse, og har vært det siden Politidirektoratet kom med sitt rundskriv ”RPOD 2009-6 Vandelsopplysninger i forbindelse med søknader etter utlendingsloven – spørsmål om hjemmelsvurdering (arbeids-, oppholds- og bosettingstillatelse) 22.04.09”. Det vises i den forbindelse særlig til Justisdepartementets uttalelse datert 17.03.09, vedlagt rundskrivet. Departementet konkluderer med at den aktuelle lovgivningen ikke hjemler en generell adgang til å få opplysninger om vandel. Vurderingene som gjøres er knyttet opp mot forrige utlendingslov og -forskrift, ikke det nåværende regelverket. Men utlendingsmyndighetene, herunder politiet, har fortsatt praksisen rundt utstedelse av vandelsopplysninger i tråd med rundskrivet, da det ikke er kommet noen hjemmel for utstedelse av politiattest i nåværende utlendingslov av 2008. Henvisningene til utvisningsbestemmelsene i gammel utlendingslov § 12 om bosettingstillatelse og ny utlendingslov § 62 om permanent oppholdstillatelse er tilnærmet identiske.

I motivene fremkommer at det etter Justisdepartementets vurdering ligger en forutsetning om at politiet har en plikt til å utlevere straffesaksopplysninger i saker om permanent oppholdstillatelse, jf. utlendingsloven § 62. Det poengteres imidlertid at samme departement for tre år siden hadde den motsatte oppfatningen, uten at regelverket innholdsmessig er blitt vesentlig endret.

- § 10-15 om underretning til folkeregistermyndighetene er ny. Den er utvilsomt viktig, men det kreves formentlig noe mer om formkrav mv.

Kap. 11 – saksbehandling og pålegg om taushetsplikt

- § 11-2 viser til den ”behandlingsansvarlige eller den som har fått delegert det daglige behandlingsansvaret”, (jf også § 2-2 og § 2-3). I henhold til § 2-1 vil dette være politimestrene i politidistriktene. I forskriftens del 11 gis det imidlertid detaljerte regler om de enkelte registre, slik at der er det KRIPOS som er behandlingsansvarlig for svært mange av politiets registre. Det følger imidlertid også av disse ”registerkapitlene” i del 11 at ”utover dette gjelder bestemmelsene i kap. 2”. Det er i tilknytning til bestemmelsene om behandlingsansvarlig i del 11 kommet til uttrykk at ”behandlingsansvarlig forutsettes å gi politimestrene ansvar for å oppfylle behandlingsansvaret for den behandling som skjer i politidistriktene”. Det er ikke lett å danne seg noen klar og forutsigelig oppfatning om hvem som egentlig skal gjøre hva. Igjen må det understrekes at det er ikke spesialistjurister som dette regelverket først og fremst er skrevet for.

Hvem ”tjenestemann” er som vist til i siste ledd er heller ikke klart. Det er ikke i henhold til verken praksis eller instruksjer at for eksempel etterforskere har en generell adgang til å utlevere opplysninger til media. I straffesaker vil det normalt være påtaleansvarlige som har delegert adgang til å utlevere informasjon.

- § 11-3 – formkrav vedr opplysninger, er det et absolutt krav om skriftlighet også når informasjon utleveres til utenlandske myndigheter. Dette er ikke alltid mulig – informasjonen må til tider flyte svært raskt, for eksempel i forbindelse med en pågående operasjon. Oslo politidistrikt kan vanskelig se at det er verken hensiktsmessig eller mulig at det skal være et ”absolutt krav om skriftlighet”, slik det er kommet til uttrykk i motivene. Bestemmelsen bør etter vår mening ”moderes” til at det er krav om skriftlighet så langt det er mulig, og at overlevering av muntlig informasjon må nedtegnes så snart det er praktisk mulig.

Utlevering av i utgangspunktet taushetsbelagt informasjon pr SMS er etter vår oppfatning helt uakseptabelt, og det er uansett ingen tekniske løsninger som vi er kjent med som sørger for at en slik utlevering blir registrert, jf § 11-4.

- § 11-4 har et krav om at det skal nedtegnes – formentlig må dette oppfattes som registreres – opplysninger som er utlevert. Det er angitt fem pkt som skal nedtegnes – herunder om ”opplysningen er ikke-verifisert eller ikke kvalitets sikret”, som muligens kan være krevende å ta stilling til. Dette kravet gjelder også utlevering av opplysninger til ”politiets andre oppgaver”, politiets forvaltningsvirksomhet, utenlandske myndigheter osv. Om dette skal forstås etter ordlyden, vil dette bety en ganske formidabel jobb, som er vanskelig å se hvordan skal løses, jf våre merknader til § 8-2.

Menes at dette skal registreres i egne registre? For eksempel er det vanskelig å se for seg *hvor* det skal registreres at underretning er sendt for en del registerinformasjon, med mindre det registreres i vanlig brevjournal. Den praktiske siden av dette kravet synes ikke å være omhandlet på noen måte, og krever formentlig nærmere beslutninger og prosedyrer, fortrinnsvis på sentralt nivå..

Del 4 – Informasjonsplikt, innsyn, retting, sperring og sletting.

Kapittel 12 - Informasjonsplikt

Dette må forutsettes å være et viktig kapittel for politiet, men er svært vanskelig tilgjengelig. Ikke enkelt å forstå dette!

- § 12-2 Unntak fra informasjonsplikten

Slik Oslo politidistrikt leser henvisningen til unntaket i lovens § 48 annet ledd nr 1, betyr det at tvilen rundt hjemmelsgrunnlaget for informasjonsplikten kommer den registrerte til gode slik at det i disse tilfellene utløser en informasjonsplikt likevel. Dette skaper en unødvendig uklarhet. Det fremgår av merknadene til denne bestemmelsen at tvilstilfellene skal reguleres i forskriften – noe jeg ikke kan se at forskriften gjør annerledes enn å si at da inntreer en informasjonsplikt.

I § 12-2, 2. ledd er det vist til unntakene i lovens § 49 (innsyn) nr. 1, 4 og 5. Vi forstår ikke hvorfor ikke unntakene i nr. 2 og 3 også skal gjelde som begrensning i informasjonsplikten. Vi kan ikke se at kommentarene gir noen begrunnelse for sontringen og mener at henvisningen i § 12-2, 2. ledd må henvise til unntakene nr. 2 og 3 også.

§ 12-2, 3. ledd bestemmer at dersom unntak i informasjonsplikten gjelder en opplysning som defineres som ”ikke vesentlig” skal den likevel omfattes av informasjonsplikten dersom det er grunn til å tro at opplysningen kan påføre den registrerte ”skade eller ulempe av økonomisk eller annen art”. Det stilles spørsmål ved på hvilket grunnlag den som skal vurdere oppfølging av informasjonsplikten skal vurdere dette. Dette synes å være en ”prosessdrivende” bestemmelse, som i ettertid vil være krevende å forholde seg til.

Kapittel 13 – Innsyn

Oslo politidistrikt mener – kanskje ikke så overraskende – at innsynsretten går alt for langt i våre vaktjournaler/logger og etterretningsregister. Vi har tidligere utførlig gjort rede for hva våre logger inneholder, og hvordan de blir til. Vår løpende vaktjournal har begrensede søkemuligheter, og kan vel ikke engang kalles for et register. For at politiet skal kunne fungere på en tilnærmet brukbar måte, må det kunne gjøres rede for løpende opplysninger, vurderinger og beslutninger uten at det må has i bakhodet at dette skal utleveres senere. I dag gis det innsyn når begrunnelse/formål med innsynet tilsier dette, men vi kan også avslå.

Dersom praksis vedrørende måten logger føres på endrer seg med sikte på å ”spare” innsynsbegjæringer senere, vil dette være svært uheldig av mange grunner. Vi ser også svært mørkt på hvor mye ressurser vi må bruke på å saksbehandle innsynsbegjæringer for KRIPOS, som altså skal avgjøre dem. Vi tror at stigningen i antall anmodninger vil øke, og fortsette å øke – og sluke ressurser i stadig større grad. Dette vil gjelde ikke minst fordi de begrensinger og unntak fra innsynsrett som følger av regelverket er vanskelige å forstå også for publikum som måtte be om innsyn, og ha forventninger som ikke samsvarer med hvordan politiet ser på saken. De samme betraktninger gjelder for Indicia. BL er ikke omfattet av loven – men andre arbeidsverktøy, som til dels ikke er et register i det hele tatt

(for eksempel lydlogger), er omfattet. Dette er vanskelig for oss å forstå. Vi har fått opplyst at for eksempel i Danmark skal det være bloc unntak for innsyn i politiets arbeidsverktøy som etterrettingsregistre. Danmark er omfattet av de samme EU-krav og forordninger som Norge ønsker å tilpasse seg. Oslo politidistrikt vil derfor – fortsatt - anføre som vår primære oppfatning er at innsyns adgang i registre/systemer ikke skal gis, og ganske særlig gjelder dette lydlogger.

Lovens § 49, 3. ledd gjelder opplysninger både i og utenfor den enkelte straffesak. Det er uklart for oss hvorfor dette tas inn i bestemmelsen samtidig som 1. ledd henviser til de regler som følger av straffeprosessloven om innsyn, og det står i forskriftens 13-2. 3. ledd at innsyn i opplysninger i straffesak "utelukkende" bestemmes av straffeprosessens regler. Her er forskriften mye tydeligere enn selve lovteksten, slik at det er hensiktsmessig at forskriften klargjør på dette punktet.

Allerede utleverte opplysninger omhandles i § 13-3. Her synes det å fremgå at lovgiver tydeligvis mener at det også skal være en innsynsrett i løpende straffesaker, til tross for begrensingen i henvisningene til straffeprosesslovens bestemmelser. Innsynet begrenses i noen grad i bestemmelsen, men allerede de opplysninger som den registrerte her gis rett til, vil i mange tilfeller være tilstrekkelig til at den registrerte vil forstå hva dette dreier seg om. Det kan i mange tilfelle skade etterforskningen eller kunne identifisere vitner mv som kan være svært uheldig. Det foreslås at det i denne bestemmelsen i forskriften tas inn en reservasjon om at slike begrensede opplysninger ikke kan gis hvis det kan være til skade eller ulempe for politiets behandling av saken.

Kap. 14, 15 og 16, retting, sperring og sletting av opplysninger

Her forutsettes det at det er tilgjengelig tekniske løsninger og systemer som kan greie å løse de kravene som politiet her pålegges. Det har vi ikke pr i dag. Det er kanskje lite som tyder på at det vil være klart til 1. juli heller. For øvrig har vi merket oss reglene om sperring av informasjon, hvor bare "en eller to" ved politidistriktet skal ha tilgang til disse opplysningene, og gjenbruk av sperret informasjon bare kan brukes "til det formål som gjorde at opplysningen ikke ble slettet". Igjen – er det slik lovgiverne ønsker at kriminalitet skal bekjempes? Formentlig må det legges til grunn at flere vellykkede etterforskninger – som for eksempel Lommemannsaken – ikke ville ha kunnet blitt løst om disse reglene hadde vært gjeldende. Dette går etter vår oppfatning alt for langt!

Vi kan heller ikke se at det er heldig at det – som angitt – er "spillerom for skjønn", slik at hvert behandlingssted avgjør hvordan man vil lagre sperrede opplysninger".

For så vidt gjelder § 15-4, "Videre behandling av sperrede opplysninger", vil vi også særlig gjøre oppmerksom på at det fremgår at de i tilfeller hvor sperring av opplysninger er begrunnet i at opplysningene ikke lenger skal brukes til vandelskontroll, jf. bestemmelsens første ledd punkt 2, skal opplysningene ikke kunne brukes av politiet til å utføre forvaltningsmessige gjøremål. De skal da bare kunne brukes til politimessige oppgaver. Ved vandelskontroll av en referanseperson i sak om familieinnvandring, jf. § 85, kan også forhold som normalt ikke skal med på en politiattest tas med. Det fremgår av forarbeidene i Ot.prp. nr. 109 (2004-2005) pkt. 2.7.1 at også opplysninger om tidligere straffbare forhold på referansepersonens side kan være relevante, selv om referansepersonen ikke ble straffet for forholdene. Forarbeidene til utlendingsforskriften presiserer at opplysninger om at referansepersonen har vært anmeldt for forhold etter straffeloven kapitel 19-22 også omfattes. Politiet må følge i enkelte saker også gi opplysninger om henlagte forhold.

Dersom de ansatte ved utlendingsavsnittet skal være i stand til å utføre sine oppgaver i forbindelse med § 85, må man altså i enkelte saker også ha tilgang på sperrede opplysninger. Tilsvarende regler gjelder også for andre forvaltningsområder.

Kap. 16 - sletting

Det vises her til at opplysninger som ikke kan tilintetgjøres, kan overleveres til arkivverket, og det vises til arkivloven §§ 9 og 10. Så langt vi kan forstå, betyr det ikke at informasjonen bevares, men at det er opp til Arkivmyndighetene å ta stilling til hvor lenge informasjonen skal bevares.

Kap. 17 – saksbehandlingsregler for begjæring om innsyn, retting, sperring og sletting

Innsynsanmodninger må antas å bli enda mer vanlige enn nå, og kreve svært mye arbeid. Oslo politidistrikt noterer seg at nesten alle slike skal behandles av Kriminalpolitisen, men at politidistriktet skal avgi uttalelse først. Dette vil være svært arbeidskrevende – og formentlig er det også tenkt en klageadgang til POD også.

I forslaget til § 17-3 er det angitt at i visse tilfeller skal det angis en ”alternativ begrunnelse”. Oslo politidistrikt er usikker på hva dette er.

Del 7 – Nærmere om behandling av opplysninger i straffesaker

Oslo politidistrikt har valgt å nedprioritere denne delen av forskriften, idet det legges til grunn herfra at påtalemyndigheten vil behandle dette punktet grundig.

I tilknytning til kap 27 - Utskrift og utlån av dokumentene i en avsluttet straffesak - skal det likevel bemerkes at det fremstår som litt uklart at det inntas i forskriften i reglene om innsyn i avsluttede straffesaker som i dag reguleres av påtaleinstruksens kap. 4. Dette begrunnes med at de generelle reglene om bla. taushetsplikt tas inn i politiregisterloven, og at det da er naturlig at også utlånsbestemmelsene om avsluttende straffesaker tas inn i politiregisterloven med forskrifter. Dette fremstår ikke nødvendigvis som logisk, i og med at dette helt konkret dreier seg om den enkelte straffesak og behandlingen av den, og det hører naturlig hjemme i påtaleinstruksen som har sin hjemmel i straffeprosessloven. Det er uheldig å legge saksbehandlingsregler om dette så vidt fjernt unna straffeprosessen til en forskrift til politiregisterloven, og vil ta deler av straffesakshåndteringen ut av påtalemyndighetens kontroll og regelverk.

Det ser det ut til at overskriften på § 27-3 har utelatt ordet ”avsluttet”, formentlig er dette en skrivefeil uten reell betydning. Det står imidlertid ikke klart for oss hvor det er ment at reglene om innsyn i de ikke avsluttede saker skal reguleres, idet det i motivene angis at ”Som følge av at alle taushetspliktsbestemmelser for politiet og påtalemyndigheten, og derved bestemmelser som regulerer utlevering av opplysninger, samles i politiregisterloven er det naturlig at også bestemmelser om utskrift og utlån av straffesaksdokumenter overføres fra påtaleinstruksen til politiregisterforskriften” – jf her bestemmelsene i påtaleinstruksen kp. 16.

Del 10 – Meldeplikt, tilsyn og personrådgiverordning

Denne delen har Oslo politidistrikt av tidsmessige grunner dessverre tidsmessig ikke kunnet gå inn i.

Del 11 : Politiets registre

Kap. 47 Kriminaletterretningsregistre

- § 47-8 – Tilgang og utlevering

Som nevnt innledningsvis i tilknytning til kap 8, er det svært viktig for Oslo politidistrikt å kunne gi tilgang til tolltjenesteperson som til daglig jobber på etterretningsavsnittet ved Organisert Kriminalitet. Samtidig har politidistriktet i Traineeprosjektet deltagere fra samarbeidende etater, og sakene som Traineeprosjektet jobber med, blir alltid kjørt som prosjekt i Indicia. I forbindelse med at POD har pålagt forebyggende avdelinger å føre bekymringsamtaler i Indiciaprojekt, har det også blitt behov for at ansatte i barnevernet får tilgang til disse prosjektene.

Det er i dag ikke teknisk mulig å gi egen tilgang bare til prosjekter i Indicia. De av våre medarbeidere som har særlig ansvar på dette feltet har anmodet om at:

- 1) Forskriften bør åpne opp for å kunne gi tilgang til ansatte i samarbeidende etater under gitte forutsetninger for å ivareta systemets formål om kriminalitetsbekjempelse i et tverrfaglig perspektiv.
- 2) PDMT må utvikle Indicia slik at man kan gi separat tilgang til prosjektdelen i Indicia. En slik endring ligger utenfor PDMTs mandat for forvaltning av Indicia, og krever at POD bevilger penger til og bestiller en slik endring.

Kap. 52 – Trafikkdata i straffesak

Oslo politidistrikt vil understreke at de foreslåtte reglene på dette området vil ha store konsekvenser for politiets innsats mot kriminalitet. Det er vanskelig å se det annerledes enn at dette vil representere en konkret og påvisbar innskrenking i muligheten til oppklare straffbare handlinger. Forskriften bryter med noe av det som har vært hovedintensjonen med å samle informasjon om trafikkdata i ett register. Hele kapittel 52 er bygget rundt forutsetningen om at trafikkdata skal isoleres til en konkret straffesak, og så slettes når saken er endelig avgjort.

Oslo politidistrikt har bred erfaring i etterforske kompliserte saker, og våre etterforskere og fagfolk er blitt spurt konkret om viktigheten av tilgang til trafikkdata – og de understreker at det er svært viktig å ha tilgang til informasjon på tvers av saker. F.eks i drapssaker kan viktig informasjon om miljø og mulig motiv ligge i teledata fra andre saker, spesielt i drapssaker som er knyttet til kriminelle miljøer.

Slik vi herfra tolker forskriften, kan det se ut som om etterforskerne i en grov narkotikasak ikke kan dele informasjon med etterforskerne i drapssak, selv om samme person er siktet og forholdene har skjedd i samme tidsrom. Oslo politidistrikt etterforsker en slik sak hvor narkotika- og drapsetterforskerne deler trafikkdatainformasjon, selv om det kunne se ut som om det ikke var noen sammenheng mellom de to sakene (personen ble først pågrepet for et stort narkotikabeslag, og så ble han senere siktet i en drapssak). Dette sparer etterforskerne for tidkrevende arbeid med innhenting og bearbeiding av samme teledata to ganger, og politiet sparer flere titalls tusen kroner i avgifter til teletilbyderne, som tar seg godt betalt for innhenting av slik data.

Sletting av innhentede teledata vil få alvorlige følger for politiets kriminalitetsbekjempelse. I grove narkotikasaker vil historiske teledata ofte være noe av det eneste som knytter bakmannsapparatet til de forskjellige sakene. For å bekjempe organiserte nettverk må vi være i stand til å avdekke fellesnevnerne mellom de forskjellige sakene. Sammenhengen

mellom en kurer tatt på Kongsvinger, en på Svinesund og en på Oslo S finnes ofte i kurerens samtaledata.

De siste årene ser vi at vinningskriminelle gjerne fra Øst-Europa bevisst beveger seg rundt i landet for å minske faren for å bli tatt. Det er først når basestasjonsinformasjon fra innbrudd i Rogaland, Hedmark og Buskerud settes sammen at vi kan se at tre telefonnummer har slått inn på basestasjoner både i Rogaland, Hedmark og Buskerud.

På samme måte vil vi ha behov for å sammenligne informasjon i sedelighetssaker der vi mistenker at det kan være snakk om samme gjerningsmann i flere forskjellige forhold. En sedelighetsforbryter kan kanskje dømmes på bakgrunn av DNA-bevis, men det vil oftest først være etter at vedkommende er identifisert som eier av et telefonnummer. I tilknytning til dette, kan det vel også stilles spørsmål ved om for eksempel KRIPOS sine grupper ”mobile vinningskriminelle” og voldtektsgruppen, som er opprettet for bedre å kunne bekjempe noe som samfunnet synes å ønske og forventer blir bekjempet, kan opprettholdes.

Kap. 53 – PO og lydlogg

Utover å gjenta våre synspunkter på det svært uheldige i innsynskrav i PO og lydlogg, har vi ikke ytterligere å tillegge som ikke er fremkommet skriftlig tidligere.

Kap. 54 Arrestjournal

Som tidligere påpekt fra Oslo politidistrikts side er virksomheten i arrest omhandlet i forskrift(er), rundskriv og interne instruksjer. Dette kapitlet blir således nok et sted å finne arrestrelevant regelverk.

- § 54-1 Formålet med lyd- og bilde er i henhold til siste ledd er å ivareta arrestanters liv og helse. Dette er ikke et synspunkt som er nytt med politiregisterforskriften, men følger av bla PODs rundskriv. Oslo politidistrikt har ved flere anledninger tatt til orde for at formålet med lyd- og bilde også må inkludere ivaretagelse av andre rettigheter. Selv om det ikke er plass til å begrunne dette ytterligere her, vil vi gjerne vise til Torturkommisjonens rapport til Norge vedr besøk i Norge i mai 2011. Her fremgår det bl.a. om bruk av CCTV at ”The CPT has no objection to the use of such a system. (...).

Siste punkt i § 54-1 synes å ha mye felles med § 54-5. Er dette nødvendig og hensiktsmessig?

- § 54-2 er ”arrestjournal” definert som *datasystem* som anvendes for å administrere politiets oppgaveløsning” osv. Det er på det rene at regelverket er teknologinøytralt. Det er likevel slik at nesten hele politinorge benytter arrestmodul i PO som journalsystem, mens noen – herunder Oslo – benytter i hovedsak INK. Aktivitetslogg for arresten i Oslo føres imidlertid i egen operasjon i PO. Siden det benyttes to ulike systemer, vil det formentlig også gjelde ulike regler feks frister for sletting.

Vi har også merket oss at betegnelsen ”innbrakt” og ”innbringelser” også skal omfatte pågrepne. Dette er i strid med hvordan begrepene ellers benyttes, og fremstår umiddelbart som lite heldig. Som et fellesord benyttes gjerne ”frihetsberøvede” eller ”arresterte”.

- § 54-4 – behandlingsansvarlig for arrestjournal er KRIPOS, mens det er politimesteren

som er behandlingsansvarlig for lyd og bilde. Det synes hensiktsmessig å peke på at KRIPOS i liten grad kjenner til arrestdrift, og har ingen kjennskap til Oslos system INK. Når politimester er behandlingsansvarlig for lyd og bilde, kunne kanskje dette også bli gjort gjeldende for arrestjournalen. Kan det daglige behandlingsansvaret delegeres, jf § 11-2 og §2-3, eller må § 54-4 anses som ”uttømmende”, slik at det er KRIPOS som skal beslutte utlevering av opplysninger etter § 11-2?

- § 54-8 Informasjonsplikt. Det fremkommer at det ikke skal gis underretning til den registrerte om at det er utlevert informasjon, med mindre informasjon er utlevert til Kriminalomsorgen for straffegjennomføringsformål. Som tidligere påpekt ber Kriminalomsorgen om opplysninger om vandel i forbindelse med besøk til innsatte i fengsel. Her vil kanskje særlig pågående saker være av interesse. Skal denne bestemmelsen forstås slik at dersom politiet skulle informere Kriminalomsorgen om at en besøkende til en dømt person var under etterforskning for alvorlige forhold, må de også underrette den besøkende om at opplysninger om ham er utlevert til Kriminalomsorgen. Er det KRIPOS som behandlingsansvarlig som skal sende denne underretningen, jf § 11-2, 1. ledd nr. 5, jf § 54-4 jf § 54-7? Det er vel kanskje også grunn til å tro at det vil bli vanskelig for innsatte å få avvirket sine besøk dersom behandlingen av spørsmålet om et bestemt besøk skal være skriftlig, og sendes mellom tre organer/etater.
- § 54-10 – har en feilskrift ved at det er vist til Politioperativt system.
- § 54-11 – I henhold til forslaget skal arrestjournalen slettes etter tre år. Det er ikke angitt hvorfor fristen skal være så vidt kort, at loggen skal slettes ved at den arkiveres betyr at det er litt tilfeldig hvor lenge det oppbevares. Etter vår oppfatning er det også helt upraktisk at sikring av lyd og bilde eldre enn 48 timer skal besluttes av politimesteren – tilsynelatende uten delegasjonsadgang. Det er flere som har en rettmessig rolle i å beordre sikring: Kriminalvakta, påtalejurister, overordnet i arresten osv. At lederen for 2500 ansatte med en betydelig aktivitet skal ta stilling til slike spørsmål – som nødvendigvis har en viss hastefaktor – synes ikke rimelig eller hensiktsmessig på noen måte.

For så vidt gjelder lengden på fristen før opptak slettes, vi gjerne igjen vise til Torturkommisjonens rapport til Norge vedr besøk i Norge i mai 2011, hvor det uttales: “Further, given inter alia the fact that several days might elapse before detained persons are presented to court, a retention period of 48 hours appears to be too short and could undermine the effectiveness of complaints of ill-treatment which are lodged by detained persons after their stay in police custody”.

Etter vår erfaring er opptakene nesten alltid borte når de etterspørres – enten det er spesialenheten eller innsatte som ber om at de sikres/tilgjengeliggjøres (med mindre det har skjedd ting som arrestens personale av eget tiltak har sikret opptak av).

Kap. 58 – Bekymringssamtaler

- § 58-5 Opplysninger som kan registreres: Det fremkommer her at opplysningene som registreres kan brukes i kartleggings og analyseøyemed. Denne nytten blir svært kortvarig da enkelte av opplysningene som legges inn må fjernes allerede etter ett år iht. forskriftens § 58-9. Et utvalg ledet av Odd Einar Dørum har kommet med innspill til nye målekriterier for evaluering, som baserer seg på å måle tilbakefall etter gjennomført bekymringssamtale over en treårs periode. Den nye

forskriften slik den foreslås, vil umuliggjøre en slik effektevaluering og politiet blir derved mindre kunnskapsforankret. Det foreslås derfor at nedre grense for sletting heves i fra ett år til tre år.

Under pkt. 2 bør det legges til: og inviterte som ikke møtte, slik at det for eksempel fremkommer at andre foreldre/ verger, steforeldre eller barnevernet er invitert til å delta, men ikke har møtt).

For øvrig skal det gjentas at de begrensinger som er tenkt lagt på lesing og søking i Indica, som nå er bekymringsamtalens elektroniske ”hjem”, ekskluderer viktig personell. Det er vist til over at dette vil gjelde Ledere for Oppfølgingsteam og fagkonsulent Barnevern på politistasjonene som er ansatt i Oslo kommune.

Med vennlig hilsen

Sveinung Sponheim
visepolitimester

Saksbehandler:
Runa Bunæs
Tlf:

Kopi til:

POLITIET

NOTIS

2012/02/27

POLITIET	
05 MAR 2012	
Arkiv 08-13	008
12/656	2

2012/02/27

Politidirektoratet
Juridisk seksjon v/Gunnvor Hovde
Pb. 8051 Dep, 0031 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

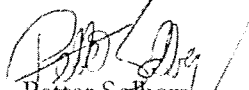
Dato

27.02.2012

HØRING – Forslag til politiregisterforskriften.

Nordre Buskerud politidistrikt har sett gjennom forslagene i høringsbrevet fra Justisdepartementet av 15. februar 2012 og har intet ytterligere å bidra med.

Med hilsen

Petter Solberg
Politiinspektør

Nordre Buskerud politidistrikt

Retts- og påtaleenheten, besøk: Askerveien 4
Post: Postboks 505 Sentrum, 3504 HØNNEFOSS
Tlf: 32 10 32 10 Faks: 32 10 32 01
E-post: nordre.buskerud@politiet.no

Bankgiro: 7694.05.11395

POLITIET

MOETATT
20 MAR 2012

POLITIDIREKTORATET	
20 MAR 2012	
Ansatt: 08-13	Opplysningsvesen: 008
Utsatt: 12/1656	Postnr: 4

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
2009/00263-17 008

Dato
16.03.2012

Høring - forslag til politiregisterforskriften

Vi viser til deres brev datert 15. februar 2012. Hedmark politidistrikt har gjennomgått høringsnotat samt utkast til politiregisterforskriften.

Innledningsvis kan det bemerkes at grunnlagsmaterialet for høringen er meget omfattende. Vi finner for vår del å påpeke noen få områder som er relevant å se nærmere på. For øvrig synes det meste å være håndterbart innenfor dagens system og arbeidsmetodikk. Vi har imidlertid merket oss at det i tilknytning til enkelte oppgaver må påregnes ytterligere merarbeid som for eksempel for politiattester med avlegninger.

Hedmark politidistrikt ser det som en klar forbedring at forskriften ikke lengre stiller krav om samtykke fra den identifiserte personen dersom en delvis identifisert profil skal registreres i sporregisteret, jf. § 45-6, kapittel 45 del 11. Dette forutsetter at personen allerede er registret i DNA-registeret. Men vi er kritiske til at sporprofiler som er registeret i sporregisteret uten videre skal søkes i hele eliminasjonsregisteret, slik dette følger av § 45-6 siste ledd. Forskriften stiller strengere krav når det gjelder søk i foto og fingeravtrykkregisteret, slik dette følger av § 46-8 i kapittel 46. Her kan opplysninger som er innhentet etter samtykke bare sammenlignes med spor innhentet i samme sak. Vi foreslår derfor at denne begrensningen også bør gjelde for DNA-profiler som er innhentet etter samtykke til eliminasjonsregisteret.

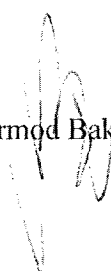
Politiregisterforskriftens § 45-6, siste ledd bør derfor inneholde ett tillegg om at søk av sporprofiler i eliminasjonsregisteret begrenses til søk opp imot profiler som er innhentet i samme sak. Søket må også omfatte tjenestemenn som tidligere er registeret i eliminasjonsregisteret under forutsetning av at de har arbeidet med den konkrete saken. Dette da alle profiler som ligger i eliminasjonsregisteret forutsetter samtykke, jf. straffeprosessloven § 158, 2.ledd.

Hedmark politidistrikt

Politidistriktet synes det er positivt at Kripos vil få en overordnet rolle og behandlingsansvaret for den elektroniske straffesaksjournalen slik dette følger av forskriftens kapittel 48, del 11.

Vi støtter forslaget i forskriftens § 51-5, siste ledd i kapittel 51, hvor det åpnes for at utenlandsk innsatt som er prøveløslatt med varlig innreiseforbud til Norge, kan registreres i etterlysningsregisteret. Det vises i denne sammenheng til høringsnotatet fra Justisdepartementet med nærmere presiseringer. Dette vil sikre at disse personene blir fanget opp ved ulovlig retur til landet og kan gjeninnsettes på resttiden av soningen.

Det følger av høringsnotatet på side 9, at forskriftens § 9-5, annet ledd i del 3, omhandler alle oppgaver som knytter seg til politiets forvaltningsoppgaver. Vi foreslår likevel at bevillingsforvaltningen blir tatt med som eksempel i forskriften (brukthandler og uttalelse om skjenkebevilling).

Tormod Bakke

Kjell Kr. Ukkelberg
Sjef retts- og påtale

Saksbehandler:
Rolf Thoresen

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

MOOTTATT

2012 MAR 14

POLITIDIREKTORATET	
70 MAR 2012	
Arkiv: 08-13	Post nr: 008
Saks nr: 12/1656	Levert nr: 5

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2011/02375-3 000

14.03.2012

Høring - Forslag til politiregisterforskriften - Frist for uttalelse 20032012 - Politiregisterloven med tilhørende forskrift skal iverksettes 01072012

Det vises til Politidirektoratets utsendelse av 15. februar d.å. vedrørende forslaget til ny forskrift om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterforskriften).

Politiregisterforskriften sammen med politiregisterloven har blitt et omfattende verk, og vi ser at produktet samlet sett har tatt inn i seg politiets og påtalemyndighetens behandling av personopplysninger som i dag finnes spredt omkring i forskjellige lovbestemmelser, og som sådan har samlet de forskjellige taushetspliktbestemmelser, unntak og andre saksbehandlingsregler i en felles forskrift.

Dette er positivt.

Vi vil allikevel nevne temaet konfliktråd, som er omhandlet i personregisterforskriftens § 44-4, pkt. 9. Av denne utleder vi at i reaksjonsregisteret kan det bl.a. registreres strafferettslige reaksjoner eller andre tiltak som følge av lovbrudd.

Det vil si opplysninger om bl.a. overføring til behandling i konfliktråd, jfr. straffeprosesslovens § 71 a.

Da vi etablerte ordningen på begynnelsen av 90-tallet, var det et viktig poeng for å få de mistenkte til å gå med på megling i konfliktråd, at slik reaksjon ikke skulle registreres i strafferegisteret. Dette poenget brukes ennå.

Da konfliktrådsloven ble etablert, 15/3-1991, ble det også tatt inn i lovens § 17 at en avgjørelse om overføring av en straffesak til megling i konfliktrådet, ikke skulle registreres i bøte- eller strafferegisteret.

Denne bestemmelsen er ikke endret, og gjelder fremdeles.

Sør-Trøndelag politidistrikt

Påtaleenheten, besøk: Gryta 4

Post: Postboks 2475 Sluppen, 7005 Trondheim

Tlf: 73 89 90 90 Faks: 73 52 31 91

E-post: post.sor-trondelag@politiet.no

Org. nr.: 983998631

Bankgiro: 7694 05 11484

Med grunnlag i dette, er vi usikre på hvordan politiregisterlovens § 44-4, pkt. 9 skal forstås, da det heller ikke i politiregisterloven er tatt høyde for at forskriftens § 44-4, pkt. 9 kan oppheve bestemmelsen i konfliktrådslovens § 17.

I høringsnotatet vedlagt forslaget til ny politiregisterforskrift finner vi følgende om kapitlet omhandlende reaksjonsregisteret:

Kapitlet erstatter gjeldende regler i strafferegistreringsloven med forskrifter, og er tilpasset politiregisterlovens struktur.

Forslaget er ikke ment å innebære materielle endringer i registreringsadgangen.

I tillegg til hva vi har nevnt ovenfor om konfliktråd, vil vi også nevne hva reaksjonsregisteret er ment å inneholde i henhold til § 44-4, pkt 8 – opplysninger om påtaleunntatelse etter straffeprosessloven §§ 69 og 70.

Strafferegistreringslovens § 1, 1. ledd nr. 4 sier at det i registeret kan tas inn avgjørelser som går ut på betinget påtaleunntatelse etter straffeprosesslovens § 69 i sak om forbrytelse.

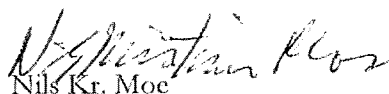
Politieregisterlovens § 44-4, pkt. 8 går betydelig lenger, og fjerner seg her langt bort i fra intensjonen nevnt i høringsnotatet.

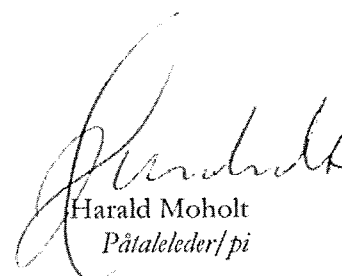
Etter forslaget til politiregisterforskriften kan det tas inn både betingede og ubetingede påtaleunntatelser i tillegg til de prosessøkonomiske påtaleunntatelsene etter § 70.

En årsak til at betingede påtaleunntatelser kan tas inn i strafferegisteret, er at påtalemyndigheten skal kunne følge med siktede i prøvetiden.

Vi savner en drøfting som begrunner denne utvidelsen.

Med hilsen

Nils Kr. Moe

Harald Moholt
Påtaleleder/pi

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

MOBILITATT
2011/02375-3 000

POLITIDIREKTORATET	
20 MAR 2012	
Arkiv: 08-13	Ekstern ID: 008
Dokument: 12/1656	Ekstern ID: 5

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2011/02375-3 000

14.03.2012

Høring - Forslag til politiregisterforskriften - Frist for uttalelse 20032012 - Politiregisterloven med tilhørende forskrift skal iverksettes 01072012

Det vises til Politidirektoratets utsendelse av 15. februar d.å. vedrørende forslaget til ny forskrift om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterforskriften).

Politiregisterforskriften sammen med politiregisterloven har blitt et omfattende verk, og vi ser at produktet samlet sett har tatt inn i seg politiets og påtalemyndighetens behandling av personopplysninger som i dag finnes spredt omkring i forskjellige lovbestemmelser, og som sådan har samlet de forskjellige taushetspliktbestemmelser, unntak og andre saksbehandlingsregler i en felles forskrift.

Dette er positivt.

Vi vil allikevel nevne temaet konfliktråd, som er omhandlet i personregisterforskriftens § 44-4, pkt. 9. Av denne utleder vi at i reaksjonsregisteret kan det bl.a. registreres strafferettslige reaksjoner eller andre tiltak som følge av lovbrudd.

Det vil si opplysninger om bl.a. overføring til behandling i konfliktråd, jfr. straffeprosesslovens § 71 a.

Da vi etablerte ordningen på begynnelsen av 90-tallet, var det et viktig poeng for å få de mistenkte til å gå med på megling i konfliktråd, at slik reaksjon ikke skulle registreres i strafferegisteret. Dette poenget brukes ennå.

Da konfliktrådsloven ble etablert, 15/3-1991, ble det også tatt inn i lovens § 17 at en avgjørelse om overføring av en straffesak til megling i konfliktrådet, ikke skulle registreres i bote- eller strafferegisteret.

Denne bestemmelsen er ikke endret, og gjelder fremdeles.

Sør-Trøndelag politidistrikt

Påtaleenheten, besøk: Gryta 4
Post: Postboks 2475 Sluppen, 7005 Trondheim
Tlf: 73 89 90 90 Faks: 73 52 31 91
E-post: post.sor-trondelag@politiet.no

Org. nr.: 983998631
Bankgiro: 7694 05 11484

Med grunnlag i dette, er vi usikre på hvordan politiregisterlovens § 44-4, pkt. 9 skal forstås, da det heller ikke i politiregisterloven er tatt høyde for at forskriftens § 44-4, pkt. 9 kan oppheve bestemmelsen i konfliktrådslovens § 17.

I høringsnotatet vedlagt forslaget til ny politiregisterforskrift finner vi følgende om kapitlet omhandlende reaksjonsregisteret:

Kapitlet erstatter gjeldende regler i strafferegistreringsloven med forskrifter, og er tilpasset politiregisterlovens struktur.

Forslaget er ikke ment å innebære materielle endringer i registreringsadgangen.

I tillegg til hva vi har nevnt ovenfor om konfliktråd, vil vi også nevne hva reaksjonsregisteret er ment å inneholde i henhold til § 44-4, pkt 8 – opplysninger om påtaleunntatelse etter straffeprosessloven §§ 69 og 70.

Strafferegistreringslovens § 1, 1. ledd nr. 4 sier at det i registeret kan tas inn avgjørelser som går ut på betinget påtaleunntatelse etter straffeprosesslovens § 69 i sak om forbrytelse.

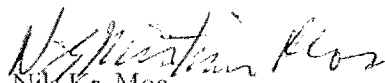
Politiregisterlovens § 44-4, pkt. 8 går betydelig lenger, og fjerner seg her langt bort i fra intensjonen nevnt i høringsnotatet.

Etter forslaget til politiregisterforskriften kan det tas inn både betingede og ubetingede påtaleunntatelser i tillegg til de prosessøkonomiske påtaleunntatelsene etter § 70.

En årsak til at betingede påtaleunntatelser kan tas inn i strafferegisteret, er at påtalemyndigheten skal kunne følge med siktede i prøvetiden.

Vi savner en drøfting som begrunner denne utvidelsen.

Med hilsen

Nils Kr. Moe

Harald Moholt
Påtaleleder/pi

POLITIET

Politidirektoratet
v/ seniorrådgiver Gunnvor Hovde

Deres referanse

Vår referanse

Dato
19.03.2012

Vedrørende høring - politiregisterforskriften

Viser til e-post fra Politidirektoratet av 23. februar 2012, der det bes om innspill fra politidistriktene. Under følger Østfinnmark politidistrikt merknader til de forslagene det særskilt er bedt om uttalelse i.

Merknader til § 9-5

Østfinnmark politidistrikt antar at oppramsingen av de forvaltningsoppgavene som er gjort er dekkende for de langt fleste tilfeller det vil være aktuelt å utlevere opplysninger til bruk for politiets forvaltningsmessige gjøremål. En kan ikke se at det er andre områder som bør nevnes særskilt. Uansett er forskriftens formulering "for eksempel" utformet slik at det tydelig framkommer at oppramsingen ikke er uttømmende, og at en kan gi opplysninger også til andre formål enn nevnt i oppramsingen.

Merknader til § 9-6 og § 9-7

Også her mener Østfinnmark politidistrikt at formuleringen "kan det blant annet.." er tilstrekkelig for å vise at oppramsingen ikke er uttømmende. En har ikke forslag til andre private aktører som bør nevnes særskilt i bestemmelsen.

Merknader til § 10-6

Bestemmelsen er, i motsetning til bestemmelsen i § 9-6 en "skal"-bestemmelse. At politiet allerede har de nødvendige hjemler for å gi opplysninger i medhold av § 9-6, kan begrunne å stryke bestemmelsen, slik som vurdert av departementet. Imidlertid kan det være grunn for å opprettholde bestemmelsen, men å avgrense virkeområdet til å kun gjelde embetsmenn eller tjenestemenn i tilsvarende høye stillinger, fordi § 10-6 bestemmer at opplysninger skal gis, mens § 9-6 er en "kan"-bestemmelse. Selv om det ikke har noen praktisk betydning i forhold til adgangen til å gi opplysninger, kan det være hensiktsmessig å presisere at politiet skal gi slike opplysninger vedrørende embetsmenn og eller tjenestemenn i tilsvarende høye stillinger. Dersom bestemmelsen opprettholdes med dagens ordlyd, bør det presiseres hva lovgiver legger i begrepet "offentlig tjenestemann".

Østfinnmark politidistrikt

Merknader til § 44-12

Departementet foreslår at det innføres regler om sperring i reaksjonsregisteret. Østfinnmark politidistrikt ser at det kan være hensiktsmessig å sperre opplysninger som på grunn av sin art og alder ikke lenger er egnet som kriterium for å vurdere en persons skikkethet til å inneha visse stillinger.

Imidlertid er det viktig å påpeke at hensynet til resosialisering og muligheten til å gjøre seg ferdig med en sak, ikke må overskygge behovet for uttømmende vandelskontroll i enkelte tilfeller. Det kan for eksempel tenkes tilfeller hvor det er uheldig at en person som er ilagt et forelegg for overtredelse av bestemmelser i straffeloven § 19 om seksualforbrytelser med strafferamme under 3 år, synes å ha en plettfri vandel ved søknad om politiattest til enkelte formål 15 år senere.

Merknader til § 54-11

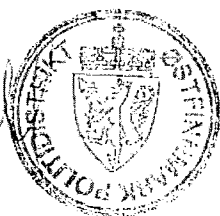
Departementet har bedt om tilbakemelding på slettefristens lengde hva gjelder opptak av lyd og bilde i § 54-11. Opptak av lyd og bilde i arresten skal slettes automatisk etter 48 timer, med mindre det har oppstått en situasjon som tilsier at materialet kan ha betydning for oppfølgingen av et dødsfall eller en annen alvorlig hendelse i arrest.

Slettefristens lengde bør etter Østfinnmark politidistrikts syn forlenges. Slettefristen på 48 timer kan i mange tilfeller være for knapp i forhold til å ivareta arrestantens behov for dokumentasjon i forbindelse med anmeldelser eller klager i tilknytning til arrestoppholdet. Videre kan det være belastende for en tjenestemann som blir anmeldt for irregulære forhold i forbindelse med arrestopphold, at lyd- og bildeopptak er slettet. Av hensyn til dette bør fristen for sletting forlenges, for å forhindre at potensielt viktig bevismateriale går tapt. Selv om det i dag er unntaksregler som sier at en kan lagre opptak ut over 48 timer, er en avhengige av at politiet ser at det kan komme en anmeldelse som følge av oppholdet i arrest og dermed sikrer opptak av eget initiativ. Forlenget slettefrist vil medføre at arrestanter som ønsker å anmelde/klage har lenger tid til rådighet, og ikke er avhengige av at politiet sikrer opptak av eget initiativ.

Med hilsen

Laila Søndrol
politiinspektør

Saksbehandler:

Tlf:

POLITIET

POLITIET
KONTOR 200

POLITIDIREKTORATET	
11 MAR 2012	
08-13	108
12/656	7

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
201200656

Vår referanse
2012/00827-2 008

Dato
19.03.2012

Høring – forslag til politiregisterforskriften – del 2

Det vises til oversendelse av 23. februar 2012 med høringsfrist til 20. mars 2012.

Innledningsvis vil vi knytte noen bemerkninger til begrepene polisiære/politimessige formål/oppgaver og forvaltningsmessige oppgaver. NOU 2003:21 side 57, som er forarbeide for Ot prp 108 (2008-2009) politiregisterloven, viser en tabell hvor en skiller mellom disse samt sivile gjøremål.

Å skille politimessige oppgaver fra forvaltningsmessige oppgaver gir en for begrenset tilnærming til politiets samfunnsoppdrag ”å forebygge og bekjempe kriminalitet”.

Å bruke eksempelvis våpenloven aktivt i den forstand at man følger opp våpeninnhavere i forhold til vandel og edruelighet vil være et viktig virkemiddel for å forebygge og bekjempe kriminalitet. Det samme gjelder i forhold til vaktvirksomheter, dørvakter, oppfølging av kriminelle utlendinger, kriminelle miljøer generelt. osv. Da vil politiets ulike politimessige registre være viktige informasjonskilder. Disse bør være tilgjengelige for å forebygge og bekjempe kriminalitet innenfor de ulike lover¹ politiet har oppgaver og hjemler innenfor, jf våre generelle kommentarer til del 11 nedenfor.

Dette synes også å fremgå av Ot prp nr 108 (2008-2009) bl.a side 118 pkt 11.9.4.

Vi har dog følgende kommentarer til enkelte bestemmelser:

Til § 9-5

Andre områder som bør nevnes er kjøreseddel og kjøreseddelloyveforvaltningen, politivedtektforvaltningen, alkohol og serveringsforvaltningen.

Til § 9-6

Opplistingen er ikke uttømmende, men gir allikevel viktig informasjon og presisering av lovens § 30. Vi foreslår derfor to nye pkt.

¹ Forvaltningssporet

Nytt pkt 11

Kommuner for ivaretagelse av ulike oppgaver eksempelvis etter "helselover", alkoholloven og serveringsloven.

Nytt pkt 12

Statens vegvesen/trafikkstasjoner for ivaretagelse av oppgaver etter vegtrafikkloven.

I høringsnotatet mht § 9-6 , tredje ledd "å hindre at virksomhet blir utøvd på uforvarslog måte" pekes det på kriminelle som jobber på oljeplattformer, på flyplasser, kollektivtransport mv. I den grad disse jobber i private selskap innenfor nevnte områder vil dette ikke omfattes av "til andre offentlige organer..."

Etter vår vurdering omfattes dette av § 9-7 og ikke § 9-6.

Til § 9-7

Det vil være mange andre private som også kunne vært nevnt, men dette antas å omfattes "blant annet".

Vi viser da til eksempelvis industriselskaper, sjåførskoler og vaktelskaper.

Til § 10-6

Ettersom samme opplysninger kan utleveres i medhold av politiregisterloven §§ 31-32 og forskriften §§ 9-6 og 9-7, som ikke har en uttømmende opplisting, antas § 10-6, første og andre ledd å være overflødig. Dette også fordi § 10-6 etablerer en plikt for politiet. En plikt til å handle bør ikke fremgå av en hjemmel som ikke er tilstrekkelig klar, jf høringsnotatet. Tredje ledd er viktig og bør bli stående.

Til § 10-9

Det bør også vises til alkoholloven § 1-8. Dersom den foreslåtte endringen i tobakksskadeloven § 32 vedtas bør også dette fremgå av f.eks denne bestemmelsen i forskriften.

Til § 10-14

Hjemmel for å gi slike opplysninger fremgår av forskriften § 9-5, 2. ledd.

Forskriften kap 10 regner opp en rekke underretningspliktbestemmelser hvor § 10-14 begrenses i forhold til dagens påtaleinstruks § 5-13.

Det er stort fokus på å følge opp kriminelle utlendinger med tanke på utvisning evt bortvisning evt soningsoverføring til hjemlandet. Det er derfor viktig at det er rutiner i politidistriktene som fanger opp dette. Vi synes derfor det er uheldig at underretningsplikten begrenses til beskyttelsessakene etter utlendingsloven § 28.

Til del 7

Det erkjennes at man ikke kan unnta store deler av behandlingen av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten fra generell personvernlovgivning, så også i straffesak. Forslaget om å la politiregisterlovgivningen fullt ut regulere behandlingen av opplysninger i straffesaker synes godt gjennomførbart med foreslått lovbestemmelse i § 69 nr 2 og dertil forslag til forskrift del 7.

Til del 11 Generelle kommentarer

Vi vil sterkt fremheve viktigheten av at deler av politiorganisasjonen, i den grad det ikke strider mot konsesjonen for aktuelle register, ikke hindres i tilgang til registre nevnt i del 11. Dette for å kunne utføre politiets samfunnsoppdrag; å forbygge og bekjempe kriminalitet. Samfunnet må ikke sette politiet i den situasjon at man via forskrifter hindrer at politiet kan bruke det politiet vet for å forebygge og bekjempe kriminalitet. Dersom man ser politiets forvaltningsoppgaver løst fra politiets organisasjon og samfunnsoppdrag, vil dette være et stort tilbakeskritt, og på mange måter i strid med det ansvar og plikter samfunnet forventer at politiet har. Stortingsmeldning Meld. St. 7 (2010-2011) "Kampen mot organisert kriminalitet" gir et godt bakteppe for viktigheten av å se helheter i måten å bekjempe kriminalitet på, og ikke isolert på straffesporet.

Til § 44-12

Konsekvensene av denne bestemmelsen blir at f.eks barneomsorgsattester og nærmere bestemte yrker og utdanninger, hvor hensikten var å beskytte barn og mindreårige, jf politiregisterloven § 39 og de der nevnte straffebestemmelser. Flere av disse vil som følge av forskriften § 44-12 bli slettet og således heller ikke komme med på en uttømmende politiattest. Dette synes betenkelig, hensett til formålet å beskytte barn og mindreårige. Hensynet til resosialisering kan etter vår mening ikke gå foran hensynet til barn og mindreårige.

Til kapittel 52 Trafikkdata

Dette vil også reguleres av ekomloven og straffeprosessuelle regler, samt ny datalagringsforskrift, og må ses i sammenheng med dette.

Til § 53-7

Dette er en viktig bestemmelse som man støtter. Det er en stor fordel at det klart fremgår av forskriften at politiets forvaltningsvirksomhet kan gis tilgang til politioperativt system. Dette er viktig for at politiet med ulike forvaltningshjemler skal kunne bekjempe og forebygge kriminalitet (*forvaltningssporet*). Jf dog våre generelle kommentarer innledningsvis samt til del 11.

Under henvisning til Ot prp nr 108 (2008-2009) pkt 11.9.4, jf også politiloven § 24, fjerde ledd nr 1, betyr dette også at eksempel namsmyndighetene har tilgang til PO som grunnlag for en risikovurdering før en tvangsforretning hos en aktuell person foretas.

Til § 54-11

Etter vår vurdering er slettefristene for korte. Når det gjelder første ledd burde 3 års fristen vært forbeholdt den som kun er innbrakt en gang. Ved flere gangers innbringelse vil dette være informasjon som er viktig i en skikkethetsvurdering i ulike forebyggende og forvaltningsmessig vurderinger. Ved flere gangers innbringelse i arresten med hjemmel i politiloven bør slettefristen være betydelig lengre – minst 5 år fra siste forhold. 48 timers fristen i tredje ledd bør utvides til 1 måned, både av hensyn til den innbrakte selv og for å kunne dokumentere forhold som gir grunn for det.

En kan ikke se gode grunner til at denne fristen er så kort at dokumentasjonsmuligheten fort kan gå tapt. Dette kan gå ut over rettsikkerheten, ikke minst for den innbrakte, men også for politiets tjenestemenn.

Til § 55-5

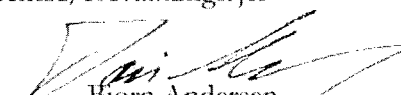
Vi slutter oss helt til denne bestemmelsen, jf vår kommentar til § 53-7 ovenfor.

Til § 56-5

Det bør fremgå av bestemmelsen at også politiets utlendingsforvaltning har tilgang til utlendingssystemet. Slik bestemmelsen er formulert kan det oppstå tvil. Dette registeret har viktig informasjon som politiet trenger både i kontrollhensyn og for å etterforske bla utlendinger med falsk eller ukjent identitet.

Goril Våland
kst

Leif O. Topnes
politiinspektør/forvaltningssjef

Bjørn Andersen
Politiinspektør/påtaleleder

POLITIET

MOOTTATT
27. MAR 2012

POLITIET	
27. MAR 2012	
Adress: 08-13	Postboks: 028
Postnr: 13/656	Postk: 8

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO
Norge

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2012/00385-2 008

15.03.2012

Høring - forslag til politiregisterforskriften

Det vises til e-post av 23. februar 2012 fra Politidirektoratet med Justisdepartementets høringsbrev av 15. februar 2012 vedrørende forslag til politiregisterforskriften.

Troms politidistrikt har følgende kommentarer:

Til § 8-2

Det er i paragrafens andre ledd bestemt at tilgang til opplysninger kun kan gis ansatte i Justisdepartementet og Politidirektoratet i forbindelse med deres kontroll og tilsynsvirksomhet. Politidirektoratet behandler klagesaker i forvaltningsmessige gjøremål. Dette feltet er imidlertid unntatt etter politiregisterloven § 3. Allikevel er området tatt med i flere paragrafer i forskriften. Det er derfor noe uklart om det er nødvendig at Politidirektoratets tilgang til opplysninger i forbindelse med behandling av klagesaker tas med. Det nevnes derfor her.

Til kap 9

Det fremgår av høringsnotatet at kap 9 i forskriften omhandler politi og påtalemyndighetens adgang til å utlevere opplysninger mens kap 10 er en plikt for utlevering. Det burde gå klarere frem av overskriften til kap 9 at dette er en adgang. Dette kan løses ved at overskriften til kapittel 9 er: Adgang til utlevering av opplysninger.

Til § 9-5

Det er mange andre områder innenfor politiets forvaltningsgjøremål som for eksempel kjøreseddler, alkohol og serveringsforvaltning med mer. Det er i andre ledd skrevet for eksempel og en antar at det vil være tilstrekkelig til at også andre områder tas inn som politiets forvaltningsvirksomhet.

Til § 9-6

Opplistingen er ikke uttømmende. Den gir allikevel viktig informasjon. Det foreslås derfor at det tilføyes ytterligere to punkt på opplistingen. Et punkt til kommuner for ivaretagelse av alkohollov, serveringslov og helselover. Og et punkt til Statens vegvesen for ivaretagelse av oppgaver etter vegtrafikkloven.

Troms politidistrikt

Politimesteren, besøk: Grønnegt. 122
Post: Postboks 6132, 9291 TROMSØ
Tlf: 77 69 85 00 Faks: 77 61 04 04
E-post: post.troms@politiet.no

Til § 10-9

Det bør også vises til alkohollovens bestemmelser om stenging jfr alkoholloven § 1-8a samt meldeplikten som fremgår av alkoholloven § 1-15.

Til § 10-14

Bort- og utvisning av utlendinger som begår alvorlig kriminalitet er et satsningsområde i politiet. Det er uheldig at plikten til varsling her tas ut.

Til kap 11 -17

Det er ingen kommentarer til selve utformingen av bestemmelsene. Det er viktig her å ta høyde for at en gjennomføring av bestemmelsene vil medføre at økt behov for saksbehandlerkapasitet samt at det stilles til rådighet hensiktsmessige dataverktøy slik at jobben kan utføres på en god og effektiv måte.

Til § 25-1

Forskriftens kapittel 25 gjelder behandling av opplysninger som er inntatt i straffesaksdokumenter. § 25-1 slår fast at begrepet straffesaksdokumenter er sammenfallende med forståelsen av begrepet i straffeprosessloven § 242. Om oppbevaring av straffesaksdokumenter sier § 25-3 at dokumenter i straffesaker ved politidistriktet på det sted hvor etterforskingen har vært behandlet eller hvor fra etterforskingen har vært ledet.

I høringsnotatet til § 25-1 sies det at hva som er del av straffesakens dokumenter har vært gjenstand for omfattende rettspraksis, særlig i tilknytning til saker som gjelder innsyn i sakens dokumenter, jf. § 242 i straffeprosessloven. På bakgrunn av rettspraksis er det formentlig på det rene at det ikke tilkommer politiet alene å avgjøre hva som er sakens dokumenter i tillegg til at forståelsen av begrepet ikke uten videre er entydig.

Av forskriftens 52-9 som gjelder retting, sperring og sletting av trafikkdata slås det i første ledd andre setning fast at opplysningene skal slettes fra registeret senest når straffesaken er endelig. Av bestemmelsens andre ledd fremgår det at for trafikkdata som er inntatt i straffesakens dokumenter gjelder bestemmelsene for behandling av opplysninger i straffesaker, jf. forskriftens del 7.

Er det sakens dokumenter slik begrepet forstås på bakgrunn av § 242 i straffeprosessloven som forskriftens § 25 – 3 tar sikte på å regulere mht. oppbevaring av dokumenter i straffesaker, eller er det de opplysninger fra trafikkdata som politiet har definert som sakens dokumenter som reguleres av forskriften § 25 – 3 mht. oppbevaring?

Til kap 27

All den tid behandling av opplysninger i straffesaker reguleres av politiregisterloven med tilhørende forskrift er det fornuftig at reglene vedrørende utskrift og utlån av dokumenter tas inn her.

Til § 42-1

Regelen i andre ledd hvor klager skal gis oppsettende virkning er en viktig regel og støttes.

Til § 44-12

Dersom denne bestemmelsen trar i kraft vil det medføre at en del saker som i utgangspunktet skal føres på for eksempel barneomsorgsattester sperres og således ikke påføres attestene. Dette vil være uheldig all den tid formålet med attestene er å beskytte barnet. I disse sakene bør hensynet til de svake gå foran hensynet til den enkelte registrerte. Dersom denne regelen vedtas bør det også vurderes om en bør gå bort fra begrepet uttømmende politiattest – da dette er et vel innarbeidet begrep og hvor en da forventer at attesten er uttømmende i tid dvs at alle saker er påført. Dette vil jo ikke være tilfelle etter ikrafttreddelsen av denne bestemmelse.

Til § 53-7

Dette er en viktig bestemmelse som støttes. Det er bra at det av forskriften klart fremgår at de ansatte som jobber i politiets forvaltningsvirksomhet kan gis tilgang til politioperativt system i kriminalitetsbekjempende øyemed.

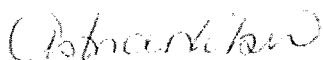
Til kap 54

Det er ikke sagt noe i dette kapittel om hvordan politiets skal behandle opplysninger om de personer som er tatt hånd om i medhold av politiloven § 12 (hjelp til syke) eller personer som tilbys husvill.

Som en samlet kommentar uttrykkes det bekymring for at det samlede regelverket om innsynsrett kan føre til endringer i hva som føres i enkelte registre og at viktig informasjon kan bli utelatt. Videre er en bekymret for at tjenestemenns terskel kan bli høyere til å foreta enkelte tjenestehandlinger all den tid de må føre for eksempel en bekymringssamtale i et register.

Det er videre viktig at det legges opp til IKT løsninger som støtter opp om løsningene i forskriften slik at regelverket kan følges opp.

Med hilsen

Astrid Nilsen

Konstituert politimester

POLITIET

MOTTATT
19 MAR 2012

POLITIDIREKTORATET	
22 MAR 2012	
Arkiv: 08-13	Arkivkode: 008
Saksnr: 12/1656	LOKAL: 10

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

<i>Deres referanse</i>	<i>Vår referanse</i>	<i>Dato</i>
	2012/00309-2 002	19.03.2012

Høring - forslag til politiregisterforskriften

En viser til direktoratets oversendelse av 23.2.2012.

Sunnmøre politidistrikt vil knytte følgende bemerkninger til det utsendte forslaget:

Innledningsvis vil vi understreke at forskriften har en grei og oversiktlig oppbygging, og det er en fordel at regelverket samles på en plass.

§ 9-5 Utlevering av opplysninger til politiets forvaltningsvirksomhet og sivile gjøremål

Opplysningene er ofte ervervet med forskjellig hjemmel og forskjellig formål.

Det er viktig at opplysningene i utgangspunktet ikke brukes til andre formål enn det de er tenkt til.

Skal politiet lykkes i kriminalitetsbekjempelsen er det imidlertid viktig med samkjøring av de ulike sporene i politiet

Fra vårt ståsted er det viktig med en regulering av denne informasjonsovergangen, slik at de ansatte vet hva de har å forholde seg til.

”Nødvendig” anses som en korrekt terskel.

Forskriften har ingen negative konsekvenser for politiets arbeid.

§ 9-6. Utlevering av opplysninger til andre offentlige organer i deres tjeneste

En er enig i at opplysningen må kunne gis av eget tiltak, ikke bare etter begjæring fra det andre offentlige organet.

Det er også en grei presisering at oppregningen ikke er uttømmende. Spørsmålet er om man trenger en oppregning, idet en slik oppregning lett kan bli ansett som uttømmende.

Uttalelser til kommunene i anledning skjenkesaker kunne kanskje ha vært med i oppregningen – hvis man først skal ha en oppregning.

Sunnmøre politidistrikt

Retts- og påtaleenheten, besøk: Nedre Strandgate 50
Post: Postboks 1353 Sentrum, 6001 ÅLESUND
Tlf: 70 11 87 00 Faks: 70 11 89 00
E-post: post.sunnmore@politiet.no

Org. nr.: 974 764 113

Det som kan by på problem er å bestemme hvem som skal ta stilling til om vilkårene for utlevering av opplysninger er til stede, se for eksempel barnevernsloven § 6-4.

Etter denne bestemmelsen kan barnevernet pålegge politiet å gi opplysninger hvis det er grunn til å tro at barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt. I praksis er dette forstått slik at hvis barnevernet mener at vilkårene er til stede, så plikter politiet å gi opplysninger.

Det er i høringsforslaget ikke sagt noe om dette. Forskriften må leses slik at det er politiet som skal foreta vurderingen av nødvendighet. Det står ingen ting om at politiet skal gi ut opplysninger hvis barnevernet finner at det er nødvendig.

For øvrig anses ”nødvendig” som en korrekt terskel.

Forskriften har ingen negative konsekvenser for politiets arbeid.

§ 9-7. Utlevering av opplysninger til private i deres interesse

En er enig i at offentlige organer og private ikke bør forskjellesbehandles når de er pålagt oppgaver i lovs form eller når de ved å få utlevert opplysninger kan forhindre ”uforsvarlig virksomhet”.

Når det gjelder oppregningen, så kan det på samme måte som for § 9-5 spørres om det i det hele tatt er nødvendig med en oppregning.

For øvrig anses ”nødvendig” som en korrekt terskel.

Forskriften har ingen negative konsekvenser for politiets arbeid.

§10-6. Underretning til vedkommende offentlige myndighet om etterforskning mot en offentlig tjenestemann

En er enig i departementets vurderinger av dobbel hjemmel, samt de uklarheter som bestemmelsen reiser.

Fra en praktikers ståsted er det også et spørsmål om hvem som skal ha ansvaret for ”feilvurderinger” av hvem som er offentlig tjenestemann – enten det går den ene eller andre veien.

Ellers ser en ingen andre negative konsekvenser for politiets arbeid.

§ 44-12- Sperring

En er enig i at det før fastsettes sperreregler.

Det er etter vår mening urimelig at et hvert straffbart forhold skal forfølge en til livets slutt. Hensynet til den enkeltes resosialisering må veie tungt.

En er enig i at det må innføres differensierte sperrefrister. Ikke minst samfunnsvernet tilsier en differensiering.

En er også enig i at det bør oppstilles som vilkår for sperring at det ikke har blitt registrert reaksjoner i ettertid. I slike tilfeller bør hensynet til resosialisering dempes. Politiet vil uansett ha tilgang til opplysningene

Forskriften har ingen negative konsekvenser for politiets arbeid.

§ 54-11. Sletting

Det er vanskelig å lese ut av forslaget hvilke opplysninger fra arrestjournalen som skal slettes.

Spesielt i saker som skal gjenåpnes kan man tenke seg situasjoner der det kan være tjenlig / ønskelig / hensiktsmessig å hente opplysninger fra arrestjournalen. Det kan bl.a. være opplysninger om den avhørtes helsetilstand, påvirkningsgrad og lignende.

Kan man for slike tilfeller være like godt tjent med sperring til notoritetsformål i stedet for sletting.

Det samme gjelder f. eks i saker der noen har tapt førerretten for alltid på grunn av rus. Det kan være aktuelt ved søknad om gjennerverv av førerretten å undersøke om vedkommende har blitt innbrakt for beruselse de siste årene.

Del 7. Behandling av opplysninger i straffesaker

Presiseringen i § 24-1, andre ledd er viktig..

Når det gjelder behandling av begjæring om utskrift eller utlån av dokumenter, legges det opp til at politimesteren (behandlingsansvarlig) skal ha primærkompetansen. Det er neppe praktisk. Ett spørsmål er om delegasjonsadgangen skal være så vid. Et annet spørsmål er om man her kunne ha funnet en mer presis benevnelse eller om man bare skal si politiet.

Presiseringen i Kap 26 om at det kan finne sted intern saksbehandling i de elektroniske systemene er viktig

Del 11. Politiets registre

Den senere tiden har det vært en økning i antall begjæringer om innsyn i vaktjournal og lydlogg. Forskriften kunne ha vært tydeligere og lettere tilgjengelig når det gjelder når og hvem som skal ha innsyn disse plassene.

Ikke minst i merknadene til de enkelte bestemmelsene burde man ha klarlagt forholdet til offentlighetsloven og pressens innsynsrett.

Med hilsen

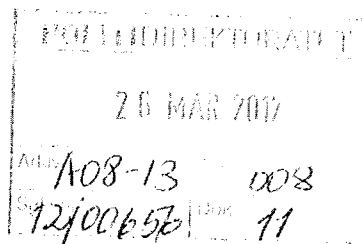

Ingår Bøen
Politispektor

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
201200656-1 008

Vår referanse
201101034-3

Dato
23.03.2012

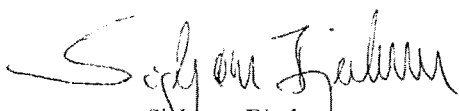
Politiregisterforskriften - høring

Det vises til e-post av 23. februar d.å. med vedlegg, hvor det ble bedt om tilbakemelding på forslag til del 3, 4, 7, 10 og 11 av politiregisterforskriften.

Nord-Trøndelag politidistrikt har gjennomgått det tilsendte materialet, men har ikke hatt mulighet til å gå ned på detaljnivå.

Man har på den bakgrunn ikke særskilte merknader til de enkelte bestemmelsene, men ser at innføringen av politiregisterloven med forskrifter vil kreve ressurser til opplæring i regelverket og til den løpende oppfølgingen av loven med forskrifter. Det er trolig også slik at det vil sette skranker for politiets arbeid slik at det på forskjellige vis vil redusere politiets effektivitet.

Med hilsen

Sigbjørn Bjerkem
politiinspektør

Nord-Trøndelag politidistrikt

Post: Postboks 220, 7801 Namsos
Tlf: 74 21 20 00 Faks: 74 21 20 02